

BME körkép

Megszűnhet az n*15

Ha a hallgató az n*15-ös szűrt nem teljesíti a tavaszi félév végén, akkor a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban leírtak alapján megszüntetik hallgatói jogviszonyát.

5. oldal

Hét témája

Össztánc a közösségi közlekedésért

A hazai közösségi közlekedés fejlesztése cseppet sem könnyű feladat. Fónagy Jánossal, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium államtitkárával beszélgettünk.

8-9. oldal

Mekkorát fog szűrni a „Tüske projekt”?

Felkavaró események borzolják a kedélyeket az elmúlt hetekben a BME és az ELTE falai között.

Egy kormányhatározat értelmében a korábban az egyetemeken gondozásában álló, a Tüskecsarnokkal egy helyrajzi számon szereplő Bogdánfy úti Sporttelep vagyonkezelési jogát megvonták az intézményektől. Az új kezelő, a Magyar Közlöny 138. számának 24204-es oldalán megjelent határozat szerint 2012. október 17-től a Nemzeti Sportközpontok (NSK) lett. A szükséges intézkedések megtételéről a nemzeti fejlesztési miniszter gondoskodik a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. útján. Az egyetemi polgárokat sokkhatásként érte a hír, hogy a jövőben már nem az őket befogadó intézmények szerves részét képező terület működtetéséről.

Folytatás a 7. oldalon

Fotó: Tóth Máté

Tanulj! Dolgozz! Kamatoztasd!

Idén november 14-én rendezik meg a BME-n a Tudományos Diákköri Konferenciát. **Molnár Lászlóval**, az EHK TDK felelősével és Egyetemi Tudományos Diákköri Bizottság (ETDB) elnökével, **Veress Árpáddal** beszélgettünk a rendezvényről.

Ahogy Molnár Lászlótól megtudtuk, a TDK hungarikum, máshol nincs hasonló hallgatói konferencia. Igazi szakmai kihívás, aminek során a hallgatók komolyan foglalkoznak egy témával, többlettudáshoz jutnak, s a kutatást gyakran a dolgozat leadása után tovább folytatják. Veress Árpád hozzátette, hogy legalább 30-40% eltérést várnak el egy korábbi TDK munka és egy későbbi szakdolgozat közt, de akkor is komoly előnyt jelent a tapasztalat az utóbbi készítésekor.

Fotó: Székely Zsolt

Más haszonnal is jár a részvétel: a legfontosabb a szakmai elismerés, a kapcsolat a tanszékekkel és külső partnereikkel, illetve a jó eredményt fel lehet tüntetni az önéletrajzban. Emellett az ETDB és a KTH között párbeszéd kezdődött arról, hogy a TDK helyezés bekerüljön a diplomamellékletbe is. A jó szereplés pluszpontokat jelent mind az Egyetemi, mind a Kari BME ösztöndíjnál, a Köztársasági ösztöndíjnál, az

MSc képzésre és doktori iskolába való felvételnél, sőt pénzjutalom is jár a legjobbaknak. Ez utóbbinak körülbelül a kétharmadát az EHK biztosítja azzal, hogy ötödik éve dolgozatontként húszezer forinttal támogatja a konferenciát, a többi forrást az egyetem, a karok és különdíjak formájában szponzorok adják össze, jelezte Molnár László.

Az egyetem számára is előnyös a hallgatók kutatómunkája.

Folytatás a 5. oldalon

Drámai forráselvonások a felsőoktatásban

Az egyre csökkenő állami támogatás és a folyamatosan szűkülő források okozta nehézségek mellett 2013-ban újabb elvonások várhatóak a felsőoktatás, így a Műegyetem életében is, sőt a kormányzat oldaláról elvárásként megjelenik, hogy az intézmények önfenntartóvá váljanak. A jövőbeli borús kilátásokról kérdeztük **Péceli Gábort**, a BME rektorát.

Fotó: Danyi Balázs

A Széll Kálmán Tervben foglaltak alapján arra lehet következtetni, hogy a kormányzat 2013-ban közel 30 milliárd forintot von el a felsőoktatástól. Mit lehet tudni a forráscsökkentésről és arról, hogy ez a BME-t hogyan, mely területeken érintheti?

Mai tudásunk szerint a csökkentett összeg jelentős része hallgatói létszám arányában kerülne szétosztásra az intézmények között. A tervek között szerepelt még a kiemelt és a kutatóegyetemek külön támogatása is országosan mintegy 10 milliárd Ft nagyságrendben, de erről további részleteket nem ismerünk. Most folyik a jövő évi finanszírozott keretszámok megtervezése, de ezen a téren is leginkább szűkülésre számíthatunk annak ellenére, hogy a műszaki és természettudományos szakokat a kormány kiemelten kezeli.

Folytatás a 2. oldalon

A **Műegyetemi Hallgatókért Alapítvány** ezúton köszöni meg minden 1%-ot felajánló támogatójának a segítséget. A felajánlásból összegyűlt **1,103.011 Ft**-ot egyéb forrással kiegészítve hallgatók utazási pályázatára illetve fogyatékos hallgatók esélyegyenlőségi pályázatára fordítja a szervezet.

Drámai forráselvonások a felsőoktatásban

Folytatás az 1. oldalról

A Magyar Rektori Konferencia (MRK) októberi, Debrecenben tartott plenáris ülésén Orbán Viktor miniszterelnök az egyetemi felsővezetőknek azt mondta, hogy Önök nagy valószínűséggel azt várják tőle, jelezze, mégis merre halad az ország és benne a felsőoktatás. A rektorok valóban ezt várták a miniszterelnöktől?

Igen, többek között azt vártuk, hogy elmondja, hova pozicionálja a felsőoktatást. Erre a kérdésre leginkább azt választ vártuk, hogy a felsőoktatás a jövőbe történő befektetésként tekinthető. Számos ország példája mutatja, hogy nagy válsághelyzetekben egy dolgot nem szabad feladni, az oktatást, azon belül is a felsőoktatást. Azonban jelenleg nem látszik, hogy ez a vélekedés átütő erővel lenne jelen a kormányzati intézkedésekben.

Milyen választ kaptak, merre halad a felsőoktatás?

A miniszterelnök a maga magas szintjén mindig zseniálisan beszél, ez most sem volt másképp. Hogy az általa elmondottaknak a mindennapokra vonatkozóan milyen következményei lesznek, az a beszédből nehezen kikövetkeztethető. Az viszont egyértelmű és a beszédben meg is fogalmazódott, hogy a kormányzat hosszabb távon az önfenntartó felsőoktatásra vonatkozó elképzelését szeretné megvalósítani.

Az önfenntarthatóság egyik eszköze lenne a Diákhitel2?

Igen, a hallgatók ezt az erőforrást használhatnák majd arra, hogy felsőoktatási szolgáltatásokat vásároljanak. A hitel azonban korlátozott erőforrás, mert az a kamattámogatás, amit a Diákhitel2-höz a kormány nyújtani tervez, bizonyos számítások szerint nagymértékű terheket jelent majd a költségvetés számára a későbbiekben. Tehát az érintett hallgatói kör mégiscsak korlátozott kell, hogy legyen. A Diákhitelt a miniszterelnök egy nagyon fontos eszközként említette. Úgy vélem, a felsőoktatás sokkal komplexebb annál, mintsem hogy egy ilyen univerzális jegyrendszerrel a problémát kezelni lehessen. A hagyományaink és a lehetőségeink mindenképpen egy vegyes rendszert tesznek inkább szükségessé.

Csak bizonyos szakok esetében vagy teljes egészében vonul ki az állam a finanszírozásból?

Vannak olyan szakok, amelyek fenntartása nemzeti ügy. Jogos elvárás például a magyar nyelv vagy a történelem szak finan-

szírozásának valamilyen szintű megtartása. Nem lehet ezek finanszírozásból teljesen kivonulni és elvárni, hogy teljes mértékben a felhasználói kör vagy az ipar biztosítsa a feltételeket. Miniszterelnök úr megígérte, hogy nem vonul ki az állam a felsőoktatásból, de hogy ennek mi a konkrét tartalma, azt nem ismertük meg.

Fotó: Danyi Balázs

Ezzel kapcsolatban fontos megemlíteni, hogy a Műegyetem az egész ország számára egy fontos háttérintézmény azon túl, hogy magasan kvalifikált szakembereket képzünk. A BME-n lévő szakértői gárda az országot érintő fejlesztési elképzelések vagy természeti és nem természeti csapások esetében is az egész ország rendelkezésére áll a szakmai tudásával. Az egyetem ilyen jellegű szolgáltatásait a hallgatók befizetéseire hárítani nem lenne sem reális, sem méltányos.

Debrecenben a miniszterelnöki beszéd során az is elhangzott, hogy állami ösztöndíjakat vagy közpénzt csak ott kell alkalmazni, ahol egyébként nem látszik más megoldás.

A probléma ott merül fel leginkább, ahol fogyófélben vannak a hallgatók, ahol emiatt bizonyos intézmények nem finanszírozhatóak. Ugyanakkor ezeknek az egyetemeknek, főiskoláknak nagyon fontos küldetésük van, például a vidék értelmiségének a megtartásában, ezért ezeket az intézményeket egy tollvonással megszüntetni nem lenne bölcs döntés.

Milyen kormányzati elképzelés lehet ennek a háttérében?

Valószínűleg az – bár ez csak találgatás –, hogy bizonyos területeken vissza kell fogni a kínálatot. Nem szerencsés egyik napról a másikra bezárni, sőt egyáltalán megszüntetni egy intézményt, de

helytálló az az elképzelés, hogy a képzési kínálat a lokális célokat jobban kellene, hogy szolgálja. Az MRK ülésen megfogalmazódott az az egyértelmű célkitűzés, hogy minden intézmény olyan stratégiával hozakodjon elő, amellyel az önfenntartást biztosítani tudja. Ez a gondolat értelmezhető úgy is, hogy ha az egyetem vagy főiskola ezt

munkája sikertelennek bizonyult.

A miniszterelnök azt is elmondta, hogy a szükségszerűvé vált felsőoktatási átalakításokban a kormány az MRK-ra stratégiai partnerként tekint. Tekintető-e ez érdemi nyitásnak a kormányzat részéről?

Ha ez a kijelentés 2010 októberében hangzik el, akkor mindenképpen.

meg tudja valósítani, akkor maradhat, ha nem tudja megoldani, akkor becsukják.

A világon nincs példa arra, hogy egy intézmény önfenntartó legyen. Ezzel kapcsolatosan és úgy általában lehetett érdemben beszélni a miniszterelnökkel vagy az előre megírt beszédek elmondásán túl egyik fél sem jutott?

Először egy zárt ajtós megbeszélésre került sor, melyen az MRK és a minisztérium részéről is jelen voltak. Az ezt követő plenáris ülésen beszédek hangzottak el, majd ezzel véget ért a rendezvény. Tehát ebben az értelemben párbeszéd nem volt. Viszont az ülés konstruktív elemeként jelent meg, hogy a miniszterelnök a felvetett problémákra az MRK-tól megoldási javaslatokat kért.

Ez a kérés hogyan értékelhető?

A kérés mindenképpen egy nagyon gáláns ajánlat. Csakhogy az MRK bizonyos peremfeltételek nélkül, a mozgástér ismeretének a hiányában nehezen tud javaslatokkal előállni. Az elmúlt két évben a törvény előkészítési időszakát rengeteg üresjárat jellemezte. Próbálkoztunk sok mindennel, de eredménytelenül. Megalapozatlan vádaskodás lenne azt állítani, hogy nem volt párbeszéd, mert beszélgetések folytak, de a véleményünket nem akceptálták és nem volt pro-kontra ütköztetés sem. Azaz érdemi párbeszéd nem történt. Ebből a szempontból az MRK

De két évvel a felsőoktatás átalakításának megkezdése után ezzel a bejelentéssel nem igazán lehet mit kezdeni. Jól hangzik, de az idő csak múlik, sok a bizonytalanság és a személyi változások nagyon megterhelik a felsőoktatás mindennapjait, a finanszírozási nehézségekről nem is beszélve.

Hogyan hatott a miniszterelnök személyes megjelenése az ülésen?

Korábban azt tapasztaltuk, hogy erőteljes bizonytalanság és a felsőoktatás vezetőivel szembeni ellenérzés jellemzi a viszonyokat. A miniszterelnök részéről az a szándék, hogy szeretne az MRK-val beszélgetni, üdvözlendő, de nem ez az együttműködés lényege, mivel nem a miniszterelnök személyes megjelenése a leglényegesebb elem a felsőoktatás irányításában. Lehet ez egy gesztus a részéről, vagy annak a jelzése, hogy baj van.

Az 56-os megemlékezésen Ön beszédében elmondta: „A hatalom különös reflexe, hogy általában válságos helyzetben az autonómia korlátozására törekszik. Pedig az egyetemi autonómia a szabadság és a versenyképesség eszköze.” Ezzel reagálni kívánt Orbán Viktor MRK ülésen elhangzott beszédére, ahol a miniszterelnök a versenyképességet és a szabadságot a kormány órájának két mutatójaként nevezte meg?

Teljes mértékben. Egy 56-os beszédben a versenyképesség szó idegen. 1956 októberében az egyetemi tanácsülés kiemelte,

hogy a részletekkel nem foglalkozik, de az autonómiát mindenképp szeretnék megtartani. Most ugyanott tartunk, mint akkor: az elmúlt két évben az egyetemi autonómia korlátozása volt a kormány törekvése, ami ellen szerintem minden eszközzel - így akár egy megemlékező beszéd keretében is - fel kell lépünk.

A konkrét számokról beszélve: a BME korábban egy évben az államtól kb. 15 milliárdot kapott támogatásként és még egyszer ennyit tett hozzá az Műegyetem és az ipar együttesen. Egy évben egy állami ösztöndíjas hallgatóra így nagyjából 2 millió forint támogatás jutott. Ha kiesne az állami hozzájárulás, akkor egy hallgatónak egy évben 1 millió forinttal kellene a saját tanulmányait finanszíroznia?

Ez a 30 milliárd az elmúlt 10 év átlaga, a kapott összeg folyamatosan csökkent mind a kormány, mind pedig az ipar oldaláról. És további, drasztikus csökkentés várható. Ez az 1 millió egy kerekített szám, ennyit akkor kellene fizetnie a hallgatónak, ha az iparból és egyéb forrásokból érkező bevétel lenne 15 milliárd. De sajnos az iparból befolyó összeg is csökkenő tendenciát mutat.

A világon a felsőoktatásnak mindenhol tervezhetőnek kell lennie, a költségvetésben szerepelnie kell egy olyan tételnek, amire stabilan számíthatunk. Emellett természetesen törekedni kell a fejlesztés ütemét jelentősen befolyásoló küldő források bevonására, amelyet mi teszünk is, csak hogy ezek a források sem látszanak kellő biztonsággal. A helyzetünket nehezíti, hogy az azokra az eszközökre vonatkozó szabályok, amelyekkel gazdálkodunk (pl. az ingatlanok bérbeadása), komplikáltak és nem is minden esetben egyértelműek.

A támogatás drasztikus csökkenése hogyan mutatkozik meg az oktatás színvonalában?

Nem feltétlenül azonnal és primer módon. Egy eróziós folyamat indul el, mely során egyrészt a fiatal oktatók, akik nem tudják megteremteni maguknak a megfelelő anyagi feltételeket, elszívároganak. Másrészt hozzáállásban és érzelmileg megfáradt, kilátástalan helyzetbe került oktatók állnak a katedrán, akiknek ez a munkáján is meglátszik. Harmadrészt a kellő mértékű K+F+I hiányában nem biztosított az a friss élmény az oktatói, kutatói gárda számára, amely birtokában vonzóvá, színessé, korszerűvé tehetné az anyagot. Mi minden eszközt megkeresünk, hogy ezt megakadályozzuk.

SZABÓ ORSOLYA

Műhely

Felelős kiadó:
Kovács András,
Rácz Tamás

Főszerkesztő: Szabó Zsolt • **Lapmenedzser:** Boros Miklós • **Gazdasági vezető:** Nátz Kata • **Rovatvezetők:** Timár-Sneider Zita (BME körkép, bmeorkep@muhely.com) • Takáts Ildikó (Kapun kívül, kapunkivul@muhely.com) • Kocsis Brigitta (Közélet, kozelet@muhely.com) • Szabó Orsolya (Magazin, magazin@muhely.com) • Rajnai Tamás (Sport, sport@muhely.com; Technika, technika@muhely.com) • **Képszerkesztő:** Kiss Imre, Lengyel Rita • **Tördelőszerkesztő:** Rajnai Gábor • **Szerkesztőség:** 1111 Budapest, Műegyetem rkp. 3. K.I.76, Tel./Fax: 463-2081, E-mail: info@muhely.com, Honlap: www.muhely.com • **Hirdetesszervező:** Szabó Zsolt E-mail: info@muhely.com Tel.: 463-2081, Fax: 463-3839 • **Vidéki tudósítók:** Horváth Judit (Pécs), Bíró Viktória (Veszprém), Kujan István (Miskolc), Kocsis Bence (Győr) Varga Tamás Ottó (Szeged) • **Nyomda:** Komáromi Nyomda és Kiadó Kft. **Felelős vezető:** Kovács János ügyvezető igazgató • Az újság megjelenik kéthetente 7000 példányban. Ingyenes. HU ISSN 1589-6668

Sötét kilátások hallgatói oldalról is

A várható forráselvonás hallgatókat érintő hatásairól **Kovács András** EHK elnökkel beszélgettünk.

Mit lehet tudni a tervezett forrás-csökkenésről?

Bár nincsenek még pontos számok, 2013-ban kb. 130 milliárd Ft lesz a támogatás – ez pár év alatt több mint 30%-os csökkentést jelent. Ebből a pénzből 11 milliárd Ft a gyakorlóiskolák fenntartásához kell, és 30 milliárdot tesznek ki a hírek szerint a hallgatói támogatások. A maradék 90 milliárd jut tehát az összes felsőoktatási intézményre – annyi, amennyiből Ausztria a Bécsi Egyetemet fenntartja.

Mi a helyzet az EHK forrásaival?

Az EHK és a Diákközpont az egyetemi költségvetésen belül

csakúgy, mint a szakkollégiumokat, az öntevékeny és művészeti csoportokat, amiket az EHK is támogat. A megszokott szakmai és szabadidős rendezvények egy részéről valószínűleg le kell majd mondanunk, mert a megszorítások mértékétől függően a támogatott szervezetek és így a programok száma drasztikusan visszaeshet jövőre. Azt, hogy ez karonként hogyan fog lecsapódni, még nem lehet tudni, azonban a HK-k támogatásának csökkentése lesz a hallgatók számára leginkább érezhető, akik így szintén a bőrükön érzik majd a megszorításokat.

Mire számíthatnak ezenkívül a hallgatók?

Már legalább egy éve készül a hallgatói támogatások új szabályozása, amiből viszont még sem a BME EHK, sem más érdekképviselői szerv látott semmit. A hírek szerint az egész rendszert megvál-

előbb tisztában kéne lennie a hallgatóknak a feltételekkel, hogy már a tárgyfelvételkor figyelembe vehessék az elérhető ösztöndíjat. Ha most átalakítják vagy csökkentik a kifizetéseket, akkor rengeteg hallgatóval tolnak ki a döntéshozók, akik nem is találkoznak a csalódottakkal. A hallgatók a HK-sokra lesznek dühösek, pedig ők azt teszik, amit törvényesen tehetnek.

Milyen más gondot okoz az, ha később derülnek ki az újítások?

A legfontosabb, hogy a változásokat a belső szabályzatoknak is követni kell, amire annál kevesebb az idő, minél később hirdetik ki azokat. Ráadásul nemcsak a konkrét számokat, de az elveket sem ismerjük, így nem foghatunk neki sem az időigényes egyeztetésnek, sem a TJSZ módosításának. Ez azzal járhat, hogy a februári ösztöndíj-kifizetési időpontokat nehéz lesz törvényesen teljesíteni, mert kétséges, hogy elkészülnek a belső szabályzatmódosítások, ám a jogszabályokat be kell tartani.

Sokat hallani arról, hogy cégek támogatnak egész szakokat, képzéseket. Van erre példa a BME-n? Az EHK-t még nem keresték meg ilyen céllal. A vállalatok inkább tanszékeket, kutatásokat támogatnak Magyarországon, nem közvetlenül a hallgatókat. Illetve programokat is szoktak szponzorálni, de az EHK fő profilja az érdekképviselés, nem a rendezvényszervezés, így nem támaszkodhat ilyen forrásokra.

Mit tehet most az EHK?

Jogszabály szerint kötelező a hallgatói normatíva 1%-át működésre költeni, ezt az EHK kezelési költségre, utalási díjakra fordítja. Más intézményekben akár 4-6%-ot visszatartva szereznek plusz forrást, de a BME-n a lehető legtöbbet fizetjük ki a hallgatóknak. Most, hogy várhatóan csökkenni fog az ösztöndíjak összege, ehhez még inkább ragaszkodunk. Az EHK és a HK-k egyébként most is szigorúan gazdálkodnak a rájuk bízott pénzzel, ugyanolyan szabályok szerint, mint a tanszékek, vagy bármely szervezet az egyetemen. Minden kiadásról szóló határozat több döntéshozó testületen keresztül megy. A változások ellen egyébként próbálhatunk tenni, de ha mindenkitől elvonnak országszerte és az egyetemen belül is, akkor ez a hallgatókat is el fogja érni. A kérdés már csak az, hogy mennyire, és hogy ez mikor derül ki.

KUPCSIK RÉKA

Fotó: Helfrich Máté

egy fejezetbe tartozik – ez most valószínűleg megszorítások elé néz. Minket ráadásul halmozottan érint az elvonás, a támogatásunk ugyanis súlyozva van a karokra jutó források változásával, az egyetem éves támogatásának változásával, és a kapott összeg a hallgatói létszámtól is függ. Tehát az egyetemtől elvont hányadnál nagyobb arányban csökkenhet a rendelkezésünkre álló forrás.

Mely területeket érinthetik a változások?

Szinte mindet: a Diákközpont szervezeteit a Kulturális Titkárságtól a Támpont Irodáig

toztatnák; mind a szerkezetet (melyik ösztöndíjra mennyi juthat), mind a kifizethető összeget tekintve. Ha elkészül idén az erről szóló jogszabály, az több szempontból is kellemtelen lesz.

Mi változhat az ösztöndíjak esetében?

A hallgatók a korábbi tapasztalataik és a mostani teljesítményük alapján számítanak egy összegre. Ha mondjuk egy decemberi törvény arról rendelkezik majd, hogy valaki nem kaphat annyit, mint amennyit várt, akkor azon jogosan fog felháborodni. Legalább egy évvel

BME Diákközpont Támpont Iroda

AKTUÁLIS INFORMÁCIÓK

Diákigazolvány igénylés

Figyeljete rá, hogy jelentősen megváltozott a diákigazolvány (oktatási igazolvány) igénylése!

FONTOS: az ideiglenes igazolvány helyébe lépő igazolást (a KTH-n kívül álló okok miatt) nem tudják azonnal, a végleges igazolvány igénylésekor kiadni.

Az igénylés menetéről a KTH oldalán olvashattok (www.kth.bme.hu) az aktuális tanulmányi híreknél.

Az okmányirodánál kapott NEK azonosító csak az új Neptun verzió beüzemelése után vihető fel a Neptun Hallgatói Információs Rendszerbe.

A 2011/12/2 félévi matricák 2012. október 31-ig érvényesek. A diákigazolvány megrendelést, az ideiglenes igazolványt helyettesítő igazolás átvételét, a diákigazolvány érvényesítést érintő információkat folyamatosan frissíti a KTH a www.kth.bme.hu oldalon.

Diákigazolvány érvényesítés

Már van új matrica is, a diákigazolványaitokat a KTH-ban fogadóidőben érvényesíthetitek! A 2011/12/2 félévi matricák 2012. október 31-ig érvényesek. A diákigazolvány megrendelést, az ideiglenes igazolványt helyettesítő igazolás átvételét, a diákigazolvány érvényesítést érintő információkat folyamatosan frissíti a KTH a www.kth.bme.hu oldalon.

Nemzetközi diákigazolvány a BME-n

Nemzetközi diákigazolvány igényelhető a MISZ Műegyetemi Iskolaszövetkezet irodájában a K ép. 1./77/a-ban. Az igényléshez 1 db színes igazolványkép, hallgatói jogviszonyigazolás, vagy az adott félévre érvényesítő matricával ellátott diákigazolvány szükséges.

A nemzetközi diákigazolvány ára: 2530Ft.

2012/2013/I. félév kifizetési időpontjai

A 2012/2013/I. félévre vonatkozó kifizetési időpontok (tanulmányi ösztöndíj, rendszeres szociális ösztöndíj, külföldi hallgatók miniszteri ösztöndíja, Bursa Hungarica ösztöndíj intézményi része amennyiben az utalás már megérkezett az egyetemre) megtalálhatók a www.tampont.bme.hu oldal Juttatások menüpontjában.

Társadalombiztosítás

Mi a teendő, ha orvosnál derül ki, hogy nincs is egészségbiztosításod? Szerezz be egy hallgatói jogviszony-igazolást, vidd be a Közép-magyarországi Regionális Egészségbiztosítási Pénztár Teve utcai épületébe és nem lesz több gondod a félévben. A jelenség háttéréről bővebben a Támpont Aktuálisban olvashatsz. A Támpont Aktuálist megtalálod a www.tampont.bme.hu címen.

Esélyegyenlőség fogyatékkal élő hallgatóknak

Ha mozgássérült, látás- vagy hallássérült illetve egyéb fogyatékkal élő hallgatóként segítségre van szükséged, keress meg az eselyegyenloseg@sc.bme.hu címen, vagy személyesen a Támpont Irodában. Burgyán Annamária, esélyegyenlőségi koordinátor

Támpont Aktuális

Mindig aktuális információkhoz szeretnél jutni? Nem szeretnél lemaradni semmiről? Mi összegyűjtünk és közzéteszünk minden tanulmányokkal, pénzügyekkel, külföldi ösztöndíjakkal, pályázatokkal kapcsolatos információt. A Támpont Aktuálist megtalálod a www.tampont.bme.hu címen.

Támpont Iroda a Facebookon is

Már a Facebookon is találkozhattok velünk. Nézzétek meg profilunkat, eseményeinket, olvassátok az üzenőfalunkat, lájkoljátok!

DAAD ösztöndíjak Németországra

A Német Felsőoktatási Csereszolgálat (DAAD) a magyar hallgatóknak és diplo-

másoknak a 2011/2012-es tanévre ismét az ösztöndíjak széles választékát kínálja, a három-négy hetes nyelvi és országismereti nyári egyetemi tanfolyamtól a mester végzettség megszerzésén át egy német felsőoktatási intézményben történő doktorálásig. Azoknak a doktoranduszoknak, akik Magyarországon doktorálnak, lehetőségük nyílik a kutatói munkájuk egy részének német felsőoktatási intézményben vagy kutatóintézetben történő megvalósítására.

A további részletek megtalálhatók a www.daad.info.hu oldalon. A pályázatok leadási határideje 2012. november 15.

Fogyatékkal élő vagy tartósan beteg Erasmus hallgatók kiegészítő támogatása

Az Erasmus programban részt vevő felsőoktatási intézmények és a Tempus Közalapítvány közösen támogatást nyújthatnak azon felsőoktatásban dolgozó vagy tanuló fogyatékkal élő vagy tartósan beteg hallgatók vagy oktatók számára, akik a 2011/2012-es tanév során Erasmus mobilitásban kívánnak részt venni.

A további részletek megtalálhatók a www.tpf.hu oldalon. A jelentkezési határidő **2012. november 16.**

Campus Hungary

A Balassi Intézet és a Tempus Közalapítvány meghirdeti a Campus Hungary ösztöndíj-pályázatot 2013. január 15. és augusztus 31. között megvalósítható Szakmai Gyakorlati képzésre és Rövid Tanulmányutak megvalósítására. Az ösztöndíjjal az Európai Unió kívüli országokba is lehet pályázni.

A további részletek megtalálhatók a www.campushungary.hu oldalon. A jelentkezési határidő **2012. november 20.**

CEEPUS freemover mobilitás

A CEEPUS hálózatok közép-európai felsőoktatási intézmények között létrejött együttműködések, melyek egy-egy szűkebb vagy tágabb szakterületen hallgatói és oktatói cserék lebonyolítására kapnak támogatást a programtól. Ha a hallgató, vagy oktató a saját intézményében nem talál megfelelő CEEPUS hálózatot, akkor freemoverként lehetősége van bekapcsolódni a programba, amennyiben a hálózatok nem használták fel a rendelkezésükre álló kereteiket. Freemover pályázat beadására így kizárólag a második szemeszterre van lehetőség.

A további részletek megtalálhatók a www.fka.hu oldalon. A jelentkezési határidő **2012. november 30.**

Hong Kong PhD Fellowship Scheme

A hongkongi Research Grants Council ösztöndíjjal támogatja azokat a PhD hallgatókat, akik a programban résztvevő nyolc intézményben szeretnék tanulmányaikat folytatni. A további részletek megtalálhatók a www.rgc.edu.hk/hkphd oldalon. A pályázatok leadási határideje **2012. december 1.**

Oszták-Magyar Akció Alapítvány

Az Alapítvány rövid- és hosszútávú ösztöndíjakat kínál egy oszták egyetemen vagy egyéb intézményben töltött tanulmányokra, kutatásra.

A további részletek megtalálhatók a www.oma.hu oldalon. A jelentkezési határidő **2012. december 15.**

Vulcanus in Japan

Az EU Japán Ipari Együttműködési Központ a 2013/2014. tanévre is meghirdette a Vulcanus in Japan programot, amely négyhónapos intenzív japán nyelvtanfolyamot és nyolc-hónapos szakmai gyakorlatot tesz lehetővé vezető japán ipari vállalatoknál. A pályázat keretében várhatóan 45 50 hallgató kaphat ösztöndíjat az Európai Unióból.

A további részletek megtalálhatók a www.eu-japan.eu oldalon. A pályázatok leadási határideje **2013. január 20.**

AKTUÁLIS MUNKÁK

Vegyésszmérnöki munka 900 Ft/óra

Tisztítávalidációs protokollok és riportok készítésére keresünk diákokat középfokú angol nyelvtudással.

Munkavégzés helye: Gödöllő
Munkaidő: heti 20 óra

IP telefon szerelés 5000 Ft/alkalom

IP telefon helyszíni szerelés, csere és adminisztráció Budapesten.

Munkaidő: 1-2 alkalommal havonta, 8:00 és 16:00 óra között

Telemarketing 615 Ft/óra

Klasszikus telemarketinges munkára keresünk diákokat.

Munkaidő: H-P 8-17 óra között, egyeztetés alapján

Web application tester and DB Intern 1000 HUF/hour

We are currently looking for motivated student interns to join LogMeln QA and DB team!

Working hours: between 9:00 am and 5:30 pm

Site of works: 6. district

Betanított munkák

Feltételek:

- Megbízható, kiszámítható munkavégzés
 - Hosszú távú munkavállalás
- Vidéki utazási költség: utólag térítve

Műanyagipari gépkiszolgálás Székesfehérváron 650 Ft/óra

Munkaidő: délután 14:00-22:30

Mosdai betanított munka a XIII. kerületben 714 Ft/óra

Munkaidő: reggel 6:00-14:00 vagy délután 14:00-22:30

Kézi szerelés Budaörsön 600 Ft/óra

Munka időpontja: 8:00 - 16:30 között

Raktározás a VIII. kerületben 714 Ft/óra

Munka időpontja: 8:00 - 16:00 között

Munkáinkra minden esetben az alábbi feltételekkel jelentkezhet:

- nappali tagozatos, aktív hallgatói jogviszony
- fényképes önéletrajz

MISZ Műegyetemi Iskolaszövetkezet

1111 Budapest,
Műegyetem rkp. 3.
K épület I. em. 77.

Telefon.: (1)463-1237
Mobil: (20)250-0096
Fax: (1)463-1408
Web: www.miszisz.hu
E-mail: melo@miszisz.hu

Csak tollra és papírra marad pénz?

Jövőre 16%-kal emelhetik a hallgatói befizetésekből származó összeget az egyetem költségvetése szerint. Mit jelent ez? Drágább lesz a különjelzársi-díj vagy egy nem teljesített kredit után fizetendő büntetés? Új költségek jelennek meg? Mennyi pénzt vesznek ki a hallgatók zsebéből? Ezekre a kérdésekre kerestük a választ **Kovács András** EHK elnöknel, akivel az emelés körülményeiről és lehetséges hatásairól beszélgettünk.

A 2013. évi költségvetés szerint jövőre 450 millió forintba emelik a hallgatói befizetésekből származó összeget a mostani 380 helyett. Mint azt megtudtuk, ennek egy része származik csak az egyetemisták által befizetett összegből. Az éves szinten meghatározott irány-összeg mintegy háromnegyedét adják a befizetett díjak, a fennmaradó részt kétharmad-egyharmad

hez hasonlóan csökken, a hallgatói önkormányzatnak mintegy 66 millió forint körüli összeget kellene elkülönítenie erre a célra a saját költségvetéséből. Kovács András EHK elnök viszonyításként elmondta lapunknak, hogy ez akkora összeg, mint a teljes Diákközpont alkalmazottainak az éves fizetése, költségei. „Ilyen mértékű átcsoportosítás egyszerűen lehetetlen anélkül, hogy komoly lépéseket tennénk” – fogalmazott. Megjegyezte, hogy a karok esetében ez 30 millió forint körüli összeget, azaz karonként mintegy 4 millió kiesést jelentene. Véleménye szerint ez korántsem akkora érvágás, mint amekkorát a hallgatói alrendszernek kellene viselnie. Az elnök elmondása szerint a hallgatói érdekképviselő már kezdetben sem értett egyet a javaslattal, amely ennek ellenére bekerült a költségvetésbe a szenátus kétharmados többségű szavazata értelmében. A hallgatói önkormányzatnak sikerült elérnie, hogy a döntés jogi körülményeit felülvizsgálja egy olyan bizottság, amelyben mind a hallgatók, mind az intézmény képviselteti magát. Ez jelenleg is foglalkozik a felsőoktatási törvény ide vonatkozó pontjaival az értelmezésével. Továbbá

Fotó: Helfrich Máté

Megkérdeztük, hogy melyek volnának a lehetséges alternatívák, amelyre válaszul interjúalanyunk azt mondta: „nehéz eldönteni, hogy melyik kezünkbe harapjunk. Növelhetők a mostani tételek költségei, vagy akár újak is vehetők ki. Egyik sem ideális megoldás, de mindent számba kell vennünk. Megpróbáljuk modellezni, hogy mit jelentene, ha egy hallgatónak a többszörösét kellene fizetnie például a nem teljesített kreditekért, és arra is prognózist próbálunk felállítani, hogy milyen hatása lenne, ha egy-egy új tétel terheit kellene a diákoknak viselniük.” Kovács elmondta lapunknak, hogy a beharangozott intézkedések szerint jövőre nehéz gazdasági év elé néz a teljes magyar felsőoktatás. Mindenkinél megemlékezőkre kell számítani, és minden érintettnek hozzá kell járulnia a terhek viseléséhez. Az elnök ezzel az alapelvvel egyet is ért, de csak ésszerű keretek között. „A teherviselésnek csak egy kis, de annál fontosabb szele a diákok befizetéseiből származó bevétel. Rá kell ébreszteni az intézményt arra, hogy ha ekkora

áldozatot követel a hallgatói alrendszerrel, akkor esetleg olyan lépéseket kell megtenni, amelyek döntő befolyással lesznek a tanulók mindennapjaira, a szakmai és a közösségi életre.” Szerinte, ha nem csökkentik a felsőoktatás költségvetését, a kért irányösszeget nehezen, de ki tudná gazdálkodni a HÖK. „Megszorítások így is lennének: valószínűsíthető, hogy forrásokat kellene elvonni a szakkollégiumoktól, az öntevékeny köröktől, a Hallgatói Külügyi Testülettől, és elképzelhető, hogy a Diákközpontban is leépítések lennének.” A kilátásban lévő 15%-os állami támogatáscsökkentés perspektívája azonban csak ronthat a helyzeten, akár meg is béníthatja az említett hallgatói szakmai és közösségi életet. „Tényleg csak tollra és papírra maradna pénz.” Az elnök elmondása szerint egyelőre még nincs döntés a kérdéses költségvetési összegekről, a HÖK és az ügyel foglalkozó bizottság a lehetséges hatásokat vizsgálja, és megoldási alternatívákat keres.

TIMÁR-SNEIDER ZITA

VITAFÓRUM

Várjuk hozzászólásaitokat a Vitaforummal és a Műhely egyéb cikkeivel kapcsolatban. Gondolataitokat, megjegyzéseiteket az info@muhely.com címre küldhetitek el.

Drága Zöldek!

A környezet- és természetvédelem fontosságát senkinek sem kell bemutatnom. A zöld, a bio, a természetes minden iparágat igyekszik megreformálni, mindannyiunk otthonába próbál betörni. Zöldnek lenni jó. Senki sincs, aki ne tudna legalább egy példát előadni arra

a kérdésre, hogy mit tesz a környezetéért. Már csak azért sem, mert bevallani, hogy nem élünk környezet-tudatos életmódot szinte már bűn. A környezetbarát életmód szépen felkúszott az erények listájára, valahova a bölcsesség és az igazságosság mellé. Arról azonban nem szól a fáma, hogy mindez nem is olyan egyszerű, sőt mi több, nem is olyan olcsó. Ha fel szeretnénk lépni a genetikailag módosított

zöltségek, a környezetszennyező és cseppet sem állatbarát húsipari termékek és vegyszerek ellen, mélyen a pénztárcánkba kell nyúlnunk, és ott is kell hagynunk a kezünket, az alkalmankénti segítség ugyanis, valljuk be, vajmi keveset számít. Legyünk bármily naivak is, be kell ismernünk; rendszeres vásárlóivá kell válnunk a bio-, környezetkímélő, tartósítószer és antibiotikum mentes termékeknek, ahhoz hogy valós változásokat lássunk. A jóindulat sajnos nem sokat ér, ha környezetvédelemről van szó. Ahhoz, hogy zöldek legyünk, el kell engednünk jó pár zöldhasú kezét. A biotermékek azonban nem csupán drágábbak, de

még a beszerzésük is körülményesebb, mint egy mezei, rengeteg E-vel dúsított terméké. Ugyan az élelmiszer-áruházak már szinte mindenhol szentelnek egy-két polcot a biotermékeknek, valódi választék így is csak a kifejezetten e termékekre szakosodott boltokban van. Az akciós árukról pedig sajnos kevesünk tud átprófolni a drágább, de környezettudatos élelmiszerekhez. Igazán zöld életmódot tehát jórészt csak akkor folytathatunk, ha meg tudjuk fizetni az ezzel járó költségeket, vagy olyan elhivatottak vagyunk a környezet iránt, hogy még az árak sem törhetik le lelkesedésünket.

KISS BORI

Megszűnhet az n*15-ös szűrő

Ha a hallgató az n*15-ös szűrőt nem teljesíti a tavaszi félév végén, akkor a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban leírtak alapján megszüntetik hallgatói jogviszonyát. A BME karainak többsége nemrégiben e szűrő eltörlése mellett foglalt állást, de a TVSZ-ben szükséges átvételek még nem történtek meg. **Hoffer Dávid**, az Egyetemi Hallgatói Képviselőt Oktatási Referense az n*15 előnyeiről és eltörlésének lehetséges következményeiről mesélt.

A hallgató jogviszonyát a BME egyoldalú nyilatkozattal megszünteti azoknál a hallgatónál, akik 2007. szeptember 1. után iratkoztak be első alap- vagy mesterképzésükre, s a tavaszi félév vizsgaidőszakának utolsó napján összes megszerzett kreditpontjaik száma nem éri el az összes addigi aktív féléveik számának tizenötszörösét. Ennek az ún. n*15-ös szűrőnek az egyik előnye, amellyel a folyamatos haladásra készteti a hallgatót, hogy azok, akik nem érik el a BME által elvárt színvonalat, az első évük végén kikerülnek az intézményből. Általában az elsőéveseknél tapasztalható jelenség, hogy amennyiben a hallgató tanulmányait tekintve nem jár sikerrel az első két féléve alatt, és továbbra is a BME-n szeretne maradni, lehetősége van újra felvételizni és a felvételi után a korábban teljesített tárgyakat akkreditáltatni.

„Évekkel ezelőtt a TVSZ-ben volt egy olyan

szabály, hogy az intézmény által elbocsátott hallgató a következő évben nem vehető vissza, így csak egy évvel később próbálkozhatott. Jó szabály volt, mert a hallgatónak volt idejük gondolkodni a terveiken, és sokan eközben rájöttek, hogy tényleg nem

Fotó: Juhász Norbert

a Műegyetemre valók. Részben e szabály eltörlése eredményezte, hogy a hallgatók sok esetben még a tavaszi aktív félévük alatt beadják a jelentkezésüket újra, mert félnek az n*15 okozta elbocsátástól. Az egyetem vezetőinek legfőbb probléma valószínűleg az, hogy vannak hallgatók, akik tartanak a kirúgástól és a felvételi időszakban állami támogatással újra bekerülnek a képzésükre, viszont közben a szűrővel mégsem sorolódnak ki, így nem iratkoznak be. Ezzel a BME elveszít államilag támogatott helyeket”-

mesélte Hoffer Dávid. Hozzátette, hogy az EHK fenntartásokkal fogadta a tervet, mert szerintük az n*15 megszüntésével ez a probléma nem valószínű, hogy megoldódik, mert a hallgató az önköltséges státuszt sem akarja majd vállalni. Tehát ha a hallgató azt

ges státuszba helyezi: „Ha beválik az, hogy a hallgatók nem szüntetik meg hallgatói jogviszonyukat, hanem önköltséges hallgatóként itt maradnak, akkor létszámnövekedésre lehet számítani. Abból az évi 800-900 hallgatónak, akiket eddig elbocsátott az intézmény, valószínűleg egy része itt maradna önköltséges formában.”

A megszüntetés célja, hogy az egyetem ne veszítsen el állami ösztöndíjas helyeket, valamint olyan hallgatókat, akik később esetleg tandíjat fizethetnek. „Mivel folyamatosan csökkentik az állami támogatások arányát, egyre nagyobb elvonások vannak – és ennek még messze nincs vége. Nyilvánvalóan, ha az önköltséges hallgatók aránya nő, az pozitív az intézmény szemszögéből, mert ők fizetnek” – magyarázta. Az EHK tagjától megtudtuk, hogy szerintük „az n*15 egy minőségi szűrő, mert ha valaki nem teljesít 15 kreditet egy félév alatt, annak valószínűleg nem a BME-n van a helye. Ugyanakkor azt is hozzá kell tenni, hogy a Nemzeti Felsőoktatási Törvény elfogadását követően szigorodtak a hallgatókkal szemben támasztott tanulmányi követelmények, ami szintén csökkenti az n*15-ös szűrő súlyát. De nyilván látni kell, hogy emellett van a dolognak gazdasági oldala is.

Amikor a karok javasolták a követelmény eltörlését, az EHK azt első körben kételkedve fogadta. Ugyanakkor a hallgatói képviselők azt mondják, hogy amennyiben a karok ragaszkodnak a megszüntetéshez, ők nem fognak a változás útjába állni. Alternatívaként javasolják a második év végén egy 60 kredites szűrő bevezetését a mostani n*15 helyett. Valamilyen szűrőre szerintük mindenképp szükség van, hisz aki nem tud legalább 60 kreditet elvégezni négy félév alatt, annak valószínűleg más intézményben kellene keresnie a szerencséjét. Hoffer Dávid szerint ez a minimum, ami egy BME-s hallgatótól elvárható.

BELLA BRIGITTA

Tanulj! Dolgozz! Kamatoztasd!

Folytatás az 1. oldalról

Az oktatáson túl ugyanis a kutatás és az ipari megbízások is fontosak, márpedig a TDK dolgozatok legalább az egyikhez célszerűen kapcsolódnak az utóbbi kettő közül. Néha előfordul, hogy már a dolgozat készítésekor támogatást lehet kapni, vagy hogy az egyetem berkein kívüli konferenciára lehet eljutni az adott munkával. Az egyetem nem elhanyagolható részét mozgatja meg a TDK, a hallgatók körülbelül 5%-a ad le dolgozatot, és sokan megtekintik az előadásokat, hiszen aznap szünetel a tanítás. Nem feledkezhetünk meg a konzulensekről sem, akik

szintén sok időt fordítanak a TDK-zókra a témaválasztástól kezdve, emlékeztet Veress Árpád. Az állam is igyekszik támogatni a TDK-t, mint a tehetséggondozás részét, mert érdeke, hogy így hozzájáruljon az országban előállított hozzáadott érték növekedéséhez. Azonban a BME-n belül a TDK EHK általi támogatása bizonytalanná válhat, hiszen a Hallgatói Képviselőt eddig erre és más ösztöndíjakra fordított állami forrásai várhatóan csökkenni fognak, jelenleg még ismeretlen mértékben. Ebben a tanévben a papír alapú ügyintézését felváltotta egy új és egységes egyetemi TDK-honlap, amely az „Új tehetséggondozó

programok és kutatások a Műegyetem tudományos műhelyeiben” c. projekt keretében készül, és amit a TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0009 program támogat. Nagyon sok adminisztratív teendő hárul mind a karokra, mind az EHK-ra, amit jelentősen megkönnyíthet ez a rendszer. Többek közt statisztikákat készít majd, illetve adatokat fog szolgáltatni, ami leegyszerűsíti például a támogatások átutalását. Ez egyébként általában még a konferencia évében megtörténik, a decemberi kifizetési időpontban, és idén is törekedni fognak erre, ígérte Molnár László.

A lebonyolítás egyébként teljes mértékben kari hatáskörbe tartozik, a követelményektől kezdve a bírálat és pontozás szempontjait át a szekciók összeállításáig. Közös viszont a szűkös határidő, hiszen október végére le kell adni az elkészített dolgozatokat. Nehéz ennyi idő alatt elmélyedni egy témában, és egyelőre nincs szó arról, hogy tavaszra kerülne át a konferencia, válaszolta kérdésünkre Veress Árpád.

A legjobbaknak lehetősége van kijutni az Országos Tudományos Diákköri Konferenciára (OTDK) is, amit két évente rendeznek meg, más-más helyszínen. Ezen hagyományosan jól szerepelnek

Fotó: Székely Zoltán

a BME-sek, legutóbb a 349 kijutó kb. 40%-a díjat nyert. Legközelebb 2013-ban lesz OTDK, ekkor a Fizikai, Földtudományi és Matematikai szekciót a BME TTK és ÉMK közösen rendezi majd. A korábban

említett pályázatoknál elsősorban a házi TDK-n elért eredményeket díjazták, mivel a továbbjutók ugyanazt a dolgozatot mutatják be az OTDK-n is.

KUPCSIK RÉKA

Elsőként az egyetemen

Jó állás, szép ház, anyagi biztonság. Ha a közhelyeket, és a nagy átlagot vesszük alapul, valahogy mindenki így képzei a sikeres életet. Persze ahhoz, hogy mindez valóra váljon, rengeteg tényezőnek kell passzolnia, ráadásul – akármennyire is számítanak a kapcsolatok – tanulni sem árt. Sokaknak ugyanis ez az egyetlen lehetősége, hogy felkapaszkodjanak a társadalmi ranglétrán. De mi a helyzet akkor, ha hiányoznak azok a családi minták, melyek segíthetnének abban, merre és miképp induljunk?

„Valamiben elsőnek lenni mindig nehéz. Olyan igényeket, kihívásokat jelent, amiben másnak nincs tapasztalata” – kezdte választát Perényi Andrea, a BME Támpont Iroda egyik pszichológusa, mikor arról kérdeztem, milyen problé-

mákkal kell megküzdeni első generációs egyetemistaként. Hiszen amellet, hogy a nem értelmiségi családok jövedelme általában alacsonyabb, az élet számos olyan területén sem jártasak a rokonok, ahol a felfelé törekvő fiatalnak már boldogulnia kell. Nem csak mi, hallgatók szembe-sülünk új dolgokkal gólyaként. A szülőknek is addig ismeretlen fogalmakat, élethelyzeteket kell megtanulniuk, hogy ha segítséget nem is, de támaszt nyújthassanak. Hogy működik a kreditrendszer, mivel jár a csúszás stb. Ennek fényében nem is csoda, hogy az Óbudai Egyetem – elsőként az országban – szülői értekezletet tartott a szeptemberben beiratkozott hallgatók hozzátartozóinak. Remélik, így csökkenthető lesz a lemorzsolódás, illetve elkerülhetőek lesznek az olyan extrém esetek is, mikor egy-egy diákról csak hónapok, évek múltán derült ki, hogy jó ideje kicsapták a felsőoktatásból.

Kérdés persze, hogy otthon milyen fogadtatásban részesül, aki a továbbtanulást választja. Bár a kép vegyes, interjúalanyunk szerint e törekvéseket inkább támogatni szokták a hozzátartozók. Noha ez a pártolás is többféle lehet.

„Van, hogy egy meg nem valósult szülői önmegvalósítási törekvés áll mögötte, ilyenkor az egyetemista nem feltétlenül tud azonosulni a rá osztott feladattal, miközben büntudata van, és hálátlannak érzi magát. Ám az sem könnyű, ha a szülői támogatás önzetlen, de óriási anyagi ráfordítással jár. Ekkor a diák természetes módon igyekszik viszonzni, nagyon jól teljesíteni, minél előbb végezni, egyetem mellett dolgozni, szóval önmaga és szülei hőségé válni, ami igen nagy erőfeszítéssel, lemondásokkal jár”. Ugyanakkor megesik, hogy, a család legfeljebb megtűri a tanulni vágyó döntését. „Ha az otthoni légkör sivár, vagy ellenséges, akkor a tanulás, a felsőoktatásba bejutás egy menekülési lehetőség a szülői házból, a régi életvitelből. Ez esetben többnyire anyagilag, és érzelmileg is a családi fészekből való korai, kényszerű kirepülés várja a tanulni vágyót, ami belső bizonytalanságot eredményezhet” – folytatta a pszichológus. Emellett a kialakuló élet- és szemléletmódbeli különbségek családon belüli konfliktusokhoz vezethetnek. Ha mindez nem lenne elég, nemcsak az emberek közt lehetnek súrlódások. „Mivel a választott hivatásról, az egyetemista, értelmiségi lét nehézségeiről, és legfőképp megoldásairól nincs differenciált tudás, a leendő pályakép is kidolgozatlan. Mindezen szakmai gyakorlatokkal, minél alaposabb információgyűjtéssel, valamint a saját értékek feltérképezésével lehet javítani.”

E nehézségeket látva joggal merül fel a kérdés, vajon hányan próbálnak meg előképek nélkül diplomát szerezni, és túllépni addigi társadalmi pozíciójukon? A Diákközpont 2008-ban felvett hallgatókat vizsgáló elemzéséből kiderül, hogy az 1193 megkérdezett diáknak

Fotók: Danyi Balázs

mindössze 28,6%-a számít első generációs értelmiséginek. Mi több, 1999 óta arányuk folyamatosan csökken. A számok azonban karonként eltérőek. Míg a Természettudományi Karon a szülőknek körülbelül 67%-a rendelkezik felsőfokú végzettséggel, addig az Építőmérnökin az apáknak 39,8, az anyáknak pedig 52,5%-a diplomás. A jelenség nemcsak a BME-n figyelhető meg, ugyanis a közelmúltban végzett hallgatói vizsgálatok is hasonló eredményre jutottak – írják a tanulmány szerzői. Tovább bonyolítja a helyzetet a felsőoktatás átalakítása. Mint egy, a Debreceni Egyetemen végzett vizsgálat mutatja, a szülők iskolai végzettsége magasabb a mesterképzésben, mint az alapképzésben, vagyis az első generációs értelmiségi kevesebben maradnak MA/MSc oklevelet szerezni.

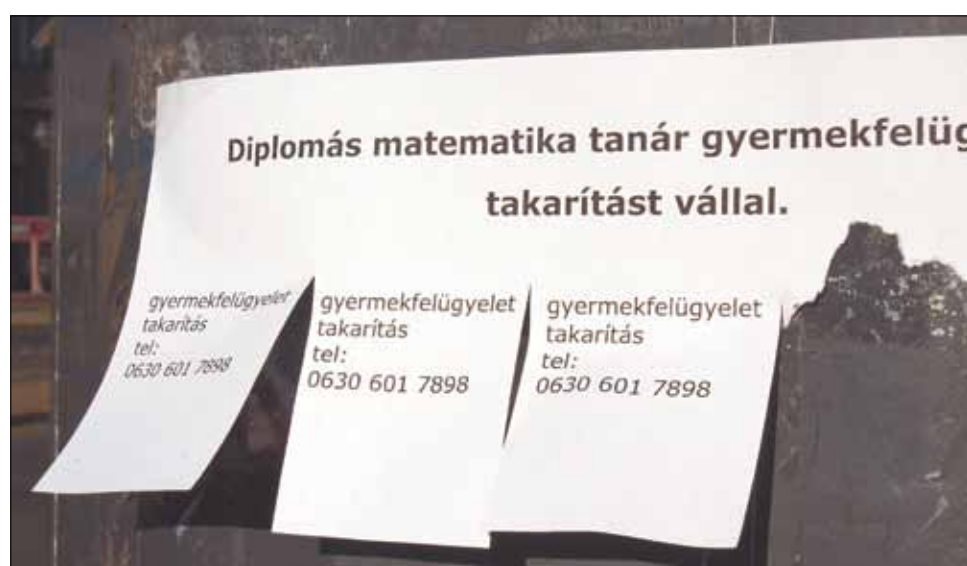
A fentiekkel egybevágó eredményre jutott a Központi Statisztikai Hivatal is. Mindez azért fontos, mert az államilag finanszírozott helyek számának csökkenése miatt vélhetően egyre kevesebb, alacsony jövedelmű, az esetek nagy százalékában nem értelmiségi családból érkező diák tanulhat majd tovább, ami a társadalmi rétegek távolodásához vezethet. Nem is beszélve arról, hogy jellemzően az első generációs egyetemisták azok, akik a hiányszakmák valamelyikének képzését választják. Ahogy a debreceni kutatás is megállapította, a nők körében a szociális-, egészségügyi-, pedagógiai, míg a férfiaknál a műszaki és informatikai képzések népszerűek. Ez a tendencia pedig egyetemünket is kellemetlenül érintheti a jövőben.

KUNOVICS GERGŐ

Magasan képzettek a magyar munkavállalók

Érdekes megállapításra jutott egy nemrégiben végzett kutatás. Hazánkban és a szomszédos országok többségében a munkavállalók közel egyharmada úgy érzi, alacsonyabb végzettség is elegendő lenne a rászabott munka elvégzéséhez.

A Randstad Workmonitor munkatársai arra vállalkoztak, hogy készítenek egy nemzetközi összehasonlítást arról, hogy az egyes országokban a munkavállalók végzettségüknek megfelelő munkakörben dolgoznak-e. A megkérdezett csaknem ötezer magyar közül több mint háromezren „jó helyen vannak”. Se többet, se kevesebbet nem tudnak, mint amire munkájuk során szükségük van. A többiek jelentős hányada viszont túlképzett a munkájához. De akadnak olyanok is, akik bevallották, nem rendelkeznek a szükséges képesítésekkel. Ők a kutatásban résztvevők négy százalékát alkotják. Az is kiderült, a HR-eseknek sincs könnyű dolguk a munkára

Fotó: Nagy Eszter

jelentkezők kiválasztásakor. Kétszer olyan nehéz a megfelelő ember megtalálása egy magasabb pozícióba, mint egy alacsonyabb végzettséget igénylő munkahelyre. Hasonló eredményre jutottak régiószinten is. A szlovákok viszont még nálunk is túlképzettebbek. Náluk a dolgozók több mint fele

magasabb iskolát végzett, mint amire jelenleg szüksége lenne. De ennél is többen iratkoztak be „feleslegesen” az iskolába a válság által jobban sújtott területek lakói közül. Spanyolországban 64, a görögöknél 69 százalék a túlképzett munkaerő aránya. A magyarok többségének azért még van hova

fejlődni, viszont számos munkaadótól nem kapják meg a megfelelő támogatást a további szakmai fejlődéshez. Csak minden harmadik munkahelyen van lehetőségük az alkalmazottaknak a szakmai ismereteik bővítésére, és minden negyedik nyújt elfogadható karrierlehetőséget. Pedig a Randstad Workmonitor adatai szerint szükség van a továbbképzésekre, ugyanis az elkövetkezendő három évben a cégek 38 százalékánál főképp a magasabb végzettségűeket célozzák majd meg állásajánlataikkal.

Nem érdemes tehát a sült galambra várni annak, aki hasznosabbnak érezné magát egy magasabb munkakörben. Váltson munkahelyet bátran, aki nem kapja meg jelenlegi munkahelyén a megfelelő elismerést, vagy szeretne szakmájában jobban kiteljesedni! Ugyanakkor nem szabad félvállról venni a pályázást. Nem elég papírral bizonyítani, hogy alkalmasak vagyunk a munkára. A szakmai tudás és az egyetemen elsajátított elmélet alkalmazása a gyakorlatban legalább olyan fontos, mint a bőrkötésű, aranybetűkkel pingált diploma felmutatása.

BENCSEK ILDIKÓ

Mekkorát fog szűrni a „Tüske projekt”?

Folytatás az 1. oldalról

Hogyan jutottunk el idáig?

A hosszú évek óta vesztelő „Tüske projekt” befejezéséről 2012 márciusában döntött a kormány, amikor kiemelt beruházással nyilvánította a csarnok felújítását. Az NSK áprilisban kötött szerződést a tervezővel, az építkezés várhatóan 2013-ban veszi majd kezdetét és 2014-ig készül el a sportközpont, ami a kormányzati szándék szerint nemcsak az egyetemnek és a kerület, de az egész főváros sportéletének fellelővára lesz. Úgy

határidővel kell megállapodást kötnie a Magyar Egyetemi- Főiskolai Sportszövetséggel, az Eötvös Lóránd Tudományegyetemmel, valamint a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemmel arról, hogyan kívánják hasznosítani a felsőoktatási sportszakmai igényeknek megfelelően a területet, valamint az ott épülő csarnokot. A BME mindvégig elkötelezett híve volt a projekt befejezésének, ezért javaslataival, meglátásaival aktívan segítette a Tüskecsarnok terveinek elkészítését. A Bogdánfy úti Sporttelep elvétele azonban váratlanul

egy 400 méteres futópálya, négy strandröplabdapálya, valamint egy streetball-és egy kosárlabdapálya is.

Az elmúlt időszak eseményei kapcsán azonban sokakban merült fel a félelem, hogy az új kezelő már nem feltétlenül a hallgatók érdekeit szem előtt tartó irányelvek mentén képzele majd el az objektum hasznosítását. Amennyiben ez így lenne, akár bizonytalanná is válhatnának olyan tradicionális sportprogramok, mint a közel harmincöt éve rendszeresen megrendezésre kerülő villanyfényes bajnokság, melyen idén összesen több mint ezer sportoló diák mérné össze erejét. Átérezve a súlyát a megrázó feltételezéseknek, az ELTE és a BME között szinte azonnal beindult az információcsere a fejleményekről, így a Műhely Online is aktív fórumává vált a diákok folyamatos tájékoztatásának. Érthető, ha nagy felzúdulást és heves érzelmekeket váltott ki a váratlan fordulat, hiszen a komplexumot naponta több ezren használják.

Pro és kontra reakciók

Az ügyben természetesen megkerestük a Nemzeti Sportközpontokat is, és feltettük kérdéseinket, a Sporttelep várható jövőjével kapcsolatban reagált, melyben ígéretet tett arra, hogy a hallgatókat semmilyen hátrány nem éri majd a változások miatt, mivel azok pusztán praktikus megfontolások mentén jöttek létre, a közel húsz éve húzódó Tüskecsarnok projekt befejezésének felgyorsítása érdekében. Álláspontjuk szerint a diákok aggodalma túlzó és egyáltalán nem indokolt. Úgy érvelnek, hogy a beruházás előrehaladásában eddig – többek közt – az eredményezte a csúszásokat, hogy az érintett terület három intézmény (ELTE, BME, NSK) vagyonkezelésében állt. Így, mint elmondták, a határozattal az egyetemisták kizárólag nyerhetnek, hiszen az intézkedés után gyorsabban vehetik majd igénybe a mai kor elvárásainak megfelelő, felújított sportcsarnokot. Péhl Gábor, a BME műszaki főigazgató helyettese szerint a projekt eddig nem azért csúszott, mert a terület három fél gondozásában állt, így az egyetemi sportingatlak és a Tüske közös vagyonkezelés alá vonása önmagában nem feltétlenül gyorsítja az építkezés befejezését. A főigazgató helyettes-arról is beszélt, hogy

bár Vigh László ígéretet tett arra, hogy a BME-t a területhasználat szempontjából semmilyen hátrány nem éri majd a vagyonkezelés jogának elvétele miatt, a váratlan helyzet mégis aggodalmat kelt, mely kiterjed a műszaki és finanszírozási kérdésekre is. Emellett, mint elmondta, fennállhat a lehetősége annak is, hogy a sportpálya használati feltételei megváltoznak, ezért a tárgyalások során a Műegyetem vezetésének törekednie kell arra, hogy a terület helyzetét tisztázó szerződésekbe megfelelő garanciális elemek kerüljenek. Hogy elegendőek lesznek-e ezek a biztosítékok, azt egyelőre nem tudjuk.

Csak nyerhetünk?

Míg az NSK azt bizonygatja, hogy az előre be nem jelentett intézkedésekből a hallgatók csak profitálhatnak, a BME vezetése, a számára nyugtalanító és bizonytalan helyzet tisztázására további tárgyalásokat

zelek csak akkor tükröződhetnek az esetleges átalakításokban, ha a Nemzeti Sportközpontok teret enged a szélesebb körű egyeztetéseknek. (Az új kezelő az erre vonatkozó szándékát egyébként kinyilvánította.)

Az NSK hangsúlyozta továbbá, hogy mindig is vagyonkezelésről, nem pedig tulajdonlásról beszéltek. A Bogdánfy úti Sporttelep, csakúgy, mint a Tüskecsarnok, állami tulajdonban volt és marad a szóban forgó intézkedések után is. Ez az érvelés a dolgok lényegén persze nem változtat, nevezetesen, hogy a BME kiszolgáltatottá válik egy tőle független szervnek, egy számára fontos terület kezelését illetően.

Az események bizonyára nem állnak meg itt, ezért meg kell várnunk a november végét, hogy kiderüljön, mit eredményeztek a tárgyalások az érintett felek között. Egyelőre nem marad más számunkra, mint bízni abban, hogy

Fotók: Tóth Máté

tervezik, hogy a létesítmény helyet ad majd a rangos hazai és nemzetközi egyetemi- főiskolai bajnokságoknak és egyéb, nem sportcélú rendezvényeknek is (például koncerteknek, kiállításoknak). Vigh László, a kiemelt sportlétesítmény-fejlesztésekkel, sportberuházásokkal összefüggő kormányzati feladatok ellátásáért felelős kormánybiztos, a márciusi kormánydöntést követően egyeztetésbe kezdett az érintett intézményekkel az épület végső kialakítását illetően. Az NSK emellett kérdőívben tájékozódott a hallgatók elképzeléseiről. A Magyar Közlönyben megjelent határozat szerint a kormánybiztosnak november 30-ig

érte az intézmény vezetését, hiszen ilyen irányú változtatásokról korábban nem esett szó. Kétség sem férhet hozzá, hogy a Sporttelep nagyon fontos a BME számára. A létesítmény, amellyel, hogy helyt ad az egyetemi testnevelés-óráknak, számos fakultatív programlehetőséget biztosít a mozogni vágyó hallgatóknak. Eddig olyan sportágak közül választhattak a telepet igénybe vevők, mint a tenisz, a műfüves és a nagypályás labdarúgás, a strandsportok vagy az atlétika. Jelenleg még a diákok rendelkezésére áll öt szabadtéri tenispálya, négy műfüves és egy nagyméretű futballpálya,

Évről évre: Az „álom” beruházás tervei

1993-ban pályázatot írnak ki a Tüskecsarnokra, melyet az A&D Stúdió tervezőcsapata nyer el. Ezzel megkezdődik az épület kálváriája. 1996-ra szerették volna befejezni a komplexum építését, hogy a budapesti Világkiállítás helyszínéül szolgálhasson. A nagy tervek azonban kudarcba fulladtak, az építkezés leállt. 2002-ben a tornász VB kapcsán vetődött fel a projekt folytatása, majd 2006-ban úszó EB-t akartak rendezni a befejezésre váró csarnokban. 2008-ban egy konferencia központ tervei láttak napvilágot, de az üzleti célú hasznosítás végül sosem valósult meg. 2012 tavaszán jégpálya nyílt a csarnokban, ezzel 16 év után végre sportolásra használják a létesítményt. 2013-ban újra kezdődnek az építési munkálatok, és előreláthatólag 2014-ben átadják az elkészült és felújított sportközpontot.

sűrget. A Nemzeti Sportközpontok kijelentette, hogy nem tervezi a területen működő létesítmények bezárását vagy elbontását, sőt, amennyiben ez a közvetlen projekt szempontjából indokolt, még fejleszteni is fogja azokat. Mivel a Műegyetem saját fejlesztési tervei a vagyonkezelés megvonása miatt ellehetetlenülnek, a BME elkép-

a Nemzeti Sportközpontok ugyanazt érti a „semmilyen hátrány” kijelentés alatt, mint a Sporttelepet naponta használó egyetemi hallgatók. Jelenleg csak remélhetjük, hogy az intézmény valóban arra használja majd fel újdonsült jogait, hogy a campus sportéletét jobbra tegye.

LIEBER TAMÁS

Össztánc a közösségi közlekedés

„A MÁV átalakításába beletört a bicskánk” – mondta korábban Orbán Viktor miniszterelnök. A kijelentés jól példázza, hogy a hazai közösségi közlekedés fejlesztése cseppet sem könnyű feladat. De milyen problémák vannak pontosan, és hogyan lehetne őket megoldani? Ezekről a kérdésekről beszélgettünk **Fónagy Jánossal**, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium államtitkárával.

Jelenleg hol tart a magyar tömegközlekedés megújítása?

Most folyik a Volánok rendszerének átalakítása. A jelenlegi huszonnégy vállalatból hét marad. Ezek felállítása még az ősszel megtörténik, január 1-jétől pedig már önállóan fognak működni.

Gőzerővel folyik a MÁV szervezeti egyszerűsítése. Ennek részben az unió felé vállalt kötelezettségünk a motorja, például az önálló pályavasúti üzletág létrehozásával. Ezt be kell fejezni december 31-ig, hiszen kormányhatá-

rozat kötelez rá minket. Ami a jelen struktúrát illeti, az úgy változik, hogy amelyik cégnek az alaptevékenység végzéséhez köze van, az működhet. A maradékot ezzel párhuzamosan meg kell vizsgálni, hogy önálló létezésük szükséges-e.

Ezzel szoros összefüggésben van a MÁV anyagi helyzetének stabilizálása. Mindehhez persze nemcsak pénz kell, hanem türelem is. Összesen kilencvenezer munkavállalóért, a közlekedésen át pedig az egész országért felelünk, így nem szabad kapkodni. Ráadásul a magyar vasútnak jelenleg minden vagyontárgyán hitel van, így szinte lépésenként konzultálni kell a bankokkal. Tehát egy elég nagy „össztáncot” kell szervezni, hogy valami mozduljon.

A középtávú cél az egységes menetrend- és jegyrendszer. Ez tőlünk pár száz kilométerre már működik. Kitalálni sem kell tehát, csak megvalósítani.

Milyen szerepet szán mindebben a kormányzat a mérnököknek?

Elsősorban azt, hogy egyenesítsék ki a derekukat. Jelenleg ugyanis elfogadják azt a sok esetben hamis, egyoldalú álláspontot, ami szidja őket. A magyar vasutasok nagy többsége áldatlan állapotok között végzi a munkáját. Tehát nem igaz, hogy itt semmi nem működik. Abban viszont nagy veszélyt látok, hogy a magyar vasutas társadalom ezt a negatív véleményt elfogadja.

Konkrét példákat felhozva a mérnökök részt tudnak venni szinte bármiben. Legyen szó infrastruktúra-fejlesztésről, vasútvillamosításról, vagy a háttériparról. Számos vállalatnál elhelyezkedhetnek ezeken a területeken, emellett például a szolnoki járműjavítóban folyik az IC+projekt. Ennek keretében modern személykocsik prototípusait építik.

Már esett szó a menetrendről. Mi lesz a tarfia- és kedvezményrendszerrel?

A jelenlegi tarifarendszer egy sok évtized alatt kialakult és rögzült struktúra. Hazánkban ma az utasok húsz százaléka vesz teljes árú jegyet. Természetesen Nyugat-Európa is ismer engedményeket, de ezek üzleti alapúak, és lényegük az utasszám növelése, vagy a meglévő utasok időbeli elosztása. A baj ott kezdődik, hogy a támogatás beépült a magyar jövedelmi és szociális viszonyokba. Hosszú távon viszont a jelen-

legi szisztéma fenntarthatatlan. A cél a fokozatos átállás, és hogy eljussunk oda, hogy üzleti alapú engedményeket nyújthassunk. Ellenben nyilvánvaló, hogy a diákok és a nyugdíjasok kedvezményeit – igazodva a nemzetközi gyakorlathoz – érdemes fenntartani, illetve fontosak a fogyatékkal élők, hiszen az ő utazásuk amúgy is nehézkes, ugyanis nem tartunk ott az akadálymentesítésben, ahol kellene, és ahol szeretnénk.

Beszéltünk róla, hogy a mérnökök az infrastruktúra-fejlesztésben is részt vehetnének. Ugyanakkor jelenleg csak a fő közlekedési korridorok modernizációjára van forrás. Mi lesz a mellékvonalakkal?

Nincs egy, mindent megoldó válasz. Azt a döntést kell először meghoznunk, hogy mekkora hálózatra van szükség. Az ország gazdasági és szociális helyzete változik, de a vasútra – mint mondtam – megőrzendő érték-ként tekintünk.

A megőrzés módját sem kell kitalálni, ezt már száz éve ismerjük, és lépcsőzetes fenntartásnak hívják. Vagyis több éves, úgynevezett gördülő felújítási terveket kell készíteni. Tudjuk, hogy

ami anyag fővonalai használatra már nem alkalmas, az a mellékvonalakon még hosszú éveken át tökéletes lehet. Legyen szó sínekről, betonlajokról vagy zúzottkőről. Baj volt, hogy a vasút éves költségvetés szerint működött, ami nehezítette, hogy előre tervezzünk. Az új személyszállítási törvény értelmében közszolgáltatási szerződés hosszabb távra köthető, így már lehet előre gondolkodni.

Sokszor hallani továbbá, hogy hiába nyitottunk újra vonalakat, nincs rajtuk utas. Figyelmébe ajánlom mindenkinek, hogy a vasút az alapvető életvitelt befolyásolja, és a belé vetett bizalmat nagyon könnyű elveszíteni, ám annál nehezebb visszaszerezni. Ehhez kell három-öt év.

Mikor a magyar vasút fenntartása mellett tettük le a voksunkat, akkor azt is értékeltük, hogy ne csak egy közlekedési eszközt lássanak benne, hanem Magyarország belső piacának az egyik legfontosabb szereplőjét is. Lehet, hogy mozdonyt külföldről veszünk, ellenben rengeteg mindent itthonról. Ezért is fontosak a további villamosítások. Elvégre nem mindegy, hogy a szerelvény 15 forintos paksi árammal, vagy 30 forintos orosz gázolajjal megy.

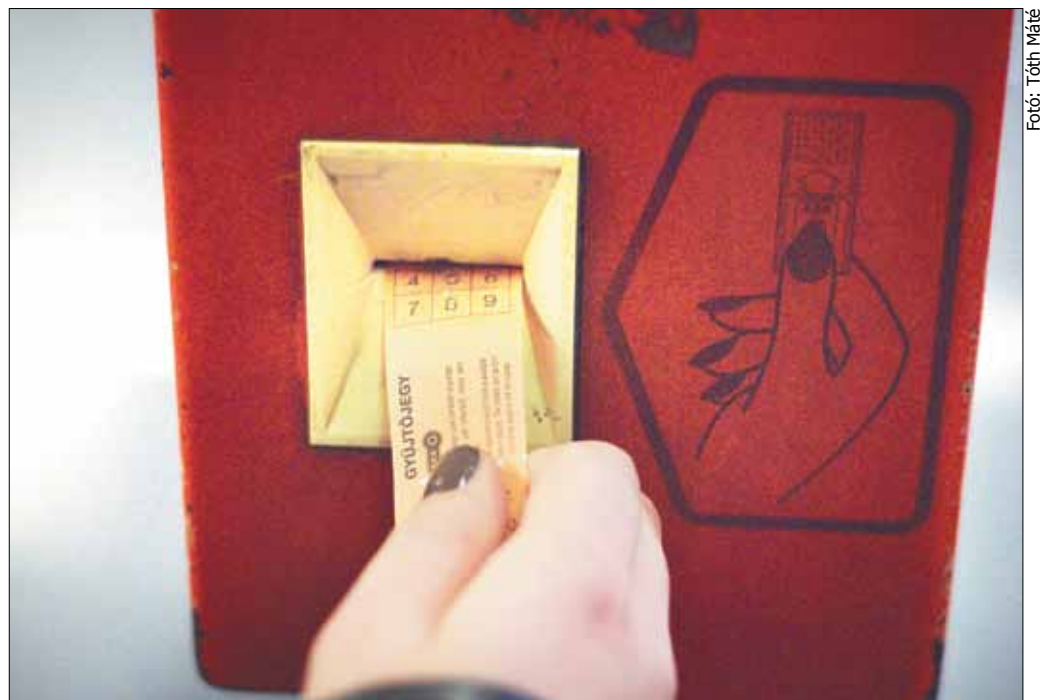
A mások bérlete

Hétfő reggel szokás szerint késve indultam az egyetemre. A tömött villamoson próbáltam fejembe vésni az aznapi zárthelyi anyagát, amikor valaki megkocogtatta a vállamat: „Jegyeket, bérleteket kérem!” Elővettem az irataimat, az ellenőr megköszönte, és továbbállt. A mellettem álló fiatalokkal már nem volt ilyen szerencséje, ők makacsul ragaszkodtak ahhoz, hogy nem fizetnek, hanem inkább leszállnak. Feltettem magamnak a kérdést: Én fizetek mindenki helyett?

A BKK statisztikái szerint az utasok 8-12%-a jegy vagy bérlet nélkül utazik a járatokon,

ami éves szinten közel nettó 10 milliárd forinttal szűkíti meg a cég kasszáját. Sajnos bliccelők nélkül sem lenne ennyivel több pénze a vállalatnak, mert sokan alternatív közlekedési módot keresnének. A lógás jelensége időben és térben jelentősen ingadozik Budapest területén. Míg a metrónál lévő ellenőrzésen csak a legelszántabbak jutnak át, addig esténként a külső kerületekben sokan felugranak a buszra pár megálló erejéig jegy nélkül.

Statisztikával a zsebemben nyomozni kezdtem, miért olyan népszerű a fizetés megtagadása. A legtöbb magát potyautasnak valló személy a 18-30 éves korosztályba tartozik, akik főképp anyagi okokra hivatkozva nem fizetnek a szolgáltatásért. Szerintük a napi 330 forintos felnőtt bérlet sokba kerül, de néhány diák még a napi 150 forintot is sajnálja az utazásra. Nekik van egy rossz hírem: Vitézy Dávid, a BKK vezérigazgatója nemrég bejelentette a jegyár-emelést. A budapesti közlekedés egyébként európai viszonylatban nem drága, miközben

a kiterjedt éjszakai hálózatnak köszönhetően a nap 24 órájában lehet vele utazni Budapest két tetszőleges pontja között. De a közlekedés nekünk drága. Legtöbben a hazai átlagfizetésre hivatkoznak, bár csak

42%-uk állította, hogy valóban nem telne rá. „Nagyon nem szeretek bliccelni, de mióta nincs munkám, nem tudom megvenni a bérletet. Egyszerűen másra kell a pénz, muszáj sorrendet állítani.” – mondta az egyik fiatal.

lésért

Fotók: Danyi Balázs

Szakadjunk el a vasúttól. A kormány feltett szándéka a hazai buszgyártók támogatása, megmentése. A Volán vállalatok buszbeszerzései központi utasításra mégis állnak. Hogyan, és mikorra oldható fel ez az ellentét?

Remélem, hogy nagyon hamar. Ennek célja az volt, hogy a Volánok folyamatban lévő összevonásánál ne jöjjenek létre az utolsó pillanatban olyan elszámolási nehézségek, kötelezettségek, amik megnehezítenék a struktúra ésszerűsítését. Én személy szerint nagyon bízom abban, hogy mindez akár január 1-jével elindulhat. A jelenlegi elavult állomány feljavításához évente négy-ötszáz buszra lenne szükség. Ennél nagyobb volumenben is gondolkodhatunk, hiszen exportlehetőségek is vannak. A magyar gyártók is tudják ezt gazdaságosan csinálni. Ha nem is olcsóbbak, mint az import járművek, figyelembe kell venni, hogy magyar munkahe-lyeket őrizhetünk meg, teremthetünk.

Az Ön véleménye szerint van-e értelme és realitása egy magyar nemzeti légitársaságnak? Hiszen a közelmúltban számos civil csoport jelezte, feltámasztaná a MALÉV-ot.

A válaszom egyértelműen igen. Meggyőződés-
sem viszont, hogy nemzeti repülőtér nélkül
nincs nemzeti légitársaság. A dolog ott kezdő-
dik, hogy van légtérirányítás, van reptér és van
légitársaság. A légiirányítás hozza a pénzt, a
légikikötő – ha jól csinálják – hozza a pénzt,
a légitársaság pedig viszi azt. Nem véletlen,
hogy a nagy nemzeti légitársaságoknak a
világon mindenhol saját bázisaik vannak. Nem
a jegyekből élnek, hanem a földi szolgáltatások-
ból. Félreértés ne essék, nekem is szívem szakad
a MALÉV-ért, de arról ne feledkezzünk meg,
hogy a vállalat évente tizenöt-huszonöt milliárd
forintjába került az adófizetőknek. Meg lehet
nézni, hogy a tradicionális, ám kicsi európai
nemzeti társaságok hol vannak. Vagy megszűn-
tek, vagy egyszerűen bekebelezték őket a
nagyok, mint az Air France vagy a Lufthansa.
Márpedig azok nem huszonegy lízingelt
géppel repülnek, hanem több száz sajáttal.
Más a nagyságrend. Én nagyon becsülöm
mindazok erőfeszítését, akik újra akarják
indítani a járatokat néhány géppel, sok sikert
nekik, csak ez nem nemzeti légitársaság. Egy
nemzeti légitársaság az, ami akár a legfonto-
sabb európai, akár a kontinensen kívüli államo-
kat, térségeket, Magyarország nemzetpoliti-
kai céljait figyelembe véve éri el. Ezt viszont
egy-két vagy három repülővel nem lehet
megcsinálni.

Fónagy János

1966-ban jogi doktorátust szerzett az ELTE
– ÁJK-on
1988-ig az Ózdi Kohászati Művek jogtaná-
csosa
1989-1998-ig az Ózdi Szerkezetfejlesztő Kft.
ügyvezető igazgatója
1993-ban belépett a Fidesz-be
1994-től a Fidesz ózdi, majd 1996-tól
budapesti elnöke
1998-2000 között a Gazdasági Minisztérium
politikai államtitkára
2000-2001-ig a Miniszterelnöki Hivatal
politikai államtitkára
2001-2002-ig közlekedési és vízügyi miniszter
2006-2010 között a Fővárosi Önkormányzat
tagja, és a Fidesz frakcióvezető-helyettese
2010 óta a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium
államtitkára
2012 májusától a közösségi közlekedés
átalakításáért felelős kormánybiztos

Az interjú teljes terjedelmében a www.muhely.com
oldalon olvasható.

KUNOVICS GERGŐ

Hogyan úszd meg a büntetést?

Ha szeretnél spórolni a közlekedésen, van
néhány tippem:
Sportolj! Ha csak két-három megállóra
szállnál fel, szánj rá időt, hogy gyalog vagy
kerékpárral tedd meg a távot. Sokat javít
a közérzeteden, és ingyen van. Ha meg
havonta csak pár napot utazol BKV-n, akkor
nézd meg a jegyfajtákat! Nem csak a 9800
Ft-os havibérlet (diákoknak 3850 Ft) létezik,
hanem napi és hetijegyeket is tudsz venni
sokkal olcsóbban.

sem megerősíteni, sem megcáfolni nem tudták.
Mindenesetre a bliccelés leghatékonyabb
eszköze a szigorított ellenőrzés, és beléptető
kapuk kiépítése lenne. A közterület felügye-
lők bevonása eddig is hatékonynak bizonyult,
hiszen az ellenőrrel ellentétben ők hivata-
los személyek, akik igazoltathatnak. Így aki
fennakad a horgon, annak jár a csekk. De hogy
ez után mi lesz a bírsággal, az már kérdéses: az
évente átlagosan 34 ezer helyszíni pótdíjazásból
utólag alig egyötöde kerül rendezésre. Azonban
ez a lehetőség januártól megszűnik, vagyis csak
a helyszínen lehet majd pótdíjat fizetni.

MÁCSAI DOMONKOS

MEGKÉRDEZTÜK

Mivel jársz az egyetemre?

Spaczér Ádám

Van, hogy kocsival megyek az egyetemre, egyébként BKV-val járok. Időben mind a kettő szinte pontosan ugyanannyi és ugyanolyan stresz-
szes. A vezetésnél dugókba kerülhetek, de a villamos is órákra megáll,
ha baleset történik. Talán az előbbinek annyi az előnye, hogy este, az üres
utakon nagyon egyszerű hazajutni. Viszont mindennap autóval bejárni
Dél-Pestről a nyolcszorosába kerülne, ezért van, hogy kombinálom a
kettőt. Végül is csak a metróig kell eljutnom, onnan már gyorsabb a tömeg-
közlekedés.

Harakály György

Mivel kollégista vagyok itt, az egyetem mellett, ezért gyalog járok be. Bérletet sem veszek soha, biciklim sincs, egyszerűen nincs rá szüksé-
gem. Nem a bérlet árán akarok spórolni, de arról, hogy mennyire éri
meg tömegközlekedni, nem tudok nyilatkozni. Nekem minden itt
van a közelemben, ami lényeges: legyen szó kolis bulikról, sörözésről
a barátokkal, sportolásról vagy a szükséges boltokról. Nem járok be a
városba, mert nincs miért.

Gyöngyösi László

Gödöllőről jövök be minden nap, ezért használom a vonatot és a BKV-t
is. Az állandó több órás utazgatás elég fárasztó, közben megpróbálom
magamat valamivel elfoglalni. Zenét hallgatok, tanulok vagy alszom. A
legrosszabb a bejárással, hogy alkalmazkodni kell a menetrendhez. Ez
egyszer, péntek este nem igazán sikerült. Rossz vonatra szálltam fel, ami
ahelyett, hogy hazavitt volna, egy kis településen rakott le. Nem volt több
járat, ezért az önkormányzat épülete előtti padon kellett átvészelnem az éjszakát, és csak
másnap tudtam hazamenni.

Major Eszter

Elég messze lakom, ezért mindenféle tömegközlekedési eszközt haszná-
lok. Vonattal teszem meg a hosszabb távot, utána villamossal megyek
tovább, vagy ha éppen gyorsabb, akkor buszra szálllok. Így elég jól ki
tudom használni a bérletemet, de diákoknak egyébként sem mondanám
drágának az árát. Nem volt még összetűzésem az ellenőrökkel, mert
odafigyelek, hogy minden hónapban meglegyen a bérletem.

Belgya Anna

Általában busszal járok be a városba. Volt már, hogy egy fáradt regge-
len nem vettem észre, hogy nemrég lejárt a bérletem. Leszállítottak, de
csak annyi történt, hogy később be kellett mutatnom az érvényes bérle-
tem. Akkor az ellenőrök teljesen normálisan viselkedtek, nem a minél
nagyobb helyszíni bírság volt a cél. Úgy vettem észre, a diákokkal nem
annyira szigorúak. Maga a közlekedés viszont néha elég nehézkes.
Budaörsről befelé szinte mindig dugó van, általában valamilyen baleset miatt.

Kónya Brigitta

Kollégista vagyok, ezért nem minden hónapban veszek BKV bérletet.
Nem éri meg az árát, ha valaki csak két vonalat használ, azt is csak heti
kétszer. Az ellenőrök hozzáállása a bliccelőkhöz elég változó. Sokszor
hajlandóak félrenezni, ha diákokról van szó, de olyan is volt már, hogy
leszállítottak a villamosról. Kaptam már karácsonykor 6000 Ft-os bünte-
tést is, mert volt egy kis forralt bor a kezemben. Egyszer az ellenőr
egyenesen nem engedte már érvényesíteni a jegyemet, amiért nem azonnal lyukasztottam.
Nem érdekelte, hogy a sok csomagommal ez igen nehéz lett volna.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: VODICSKA BABETT FOTÓK: HÁMORI ZSÓFIA

Az Energetikai Szakkollégium

A Jubileumi félév soron következő rendezvényei

2012. november 15.
Hogyan tovább Nabucco projekt?
Előadó: Bercsi Gábor (Nabucco Projekt)

2012. november 22.
Az európai nukleáris energetika Fukushima után 1,5 évvel
Előadó: Bajsz József (MVM Paksi Atomerőmű ZRT)

Előadásaink helyszíne, időpontja: BME Q épület BF12-es terem, 18 óra
Rendezvényeinkről bővebb információ honlapunkon olvasható: www.eszk.org

Az álmok márpedig megvalósíthatók!

Csőke János az egyike azoknak a magyar fiataloknak, akik a dobogó felső fokán a magasba emelhették a piros-fehér-zöld zászlót a belga Spa-Francorchamps-ben, az EuroSkills 2012 verseny döntőjén október 4-6. között.

„Fiúk, itt most történelmet írunk!” – mondta a Műgyetem másodéves mérnök-informatikus hallgatója, aki két egykori középiskolai társával vett részt azon a megmérettetésen, amelyet hazánkban a Szakmák Európa Bajnokságaként ismernek.

A legjobb IT szakemberek vagytok Európában. Mit jelent ez magyar viszonylatban?

Ez a megmérettetés a kontinens legnívósabb versenyének számít, ahol az utóbbi években senkinek sem sikerült első helyezést elérnie hazánkból. Nekünk nyolc ország szakmailag nagyon magas szinten felkészült csapatánál kellett jobbnak lennünk. Tudtuk, hogy nem lesz könnyű dolgunk, nem adták ingyen az aranyat. Előbb egy internetes selejtezőn teljesítettünk, majd az országos döntőben kellett a legjobbnak lennünk ahhoz, hogy kijussunk az októberi belgiumi döntőre.

Szellemi foglalkozásának tanulsz. Hogyan kapcsolódik ez a „klasszikus” értelemben vett szakmákhoz?

Való igaz, hogy ha valaki a szakmákra, mint foglalkozásokra gondol, elsősorban a fizikai munkát végzők jutnak az eszébe. Maga a verseny is inkább rájuk koncentrált, a 44 szakma közül mindössze néhány szellemi foglalkozás típus kapott helyet a megmérettetésen. Köztük

az információ kommunikációs szakemberek kategória, ahol mi is elindultunk.

Kikből állt a magyar csapat?

A 20 fős delegáció 11 szakmában képviselte magát. A mi csapatunk három főből állt.

Fotó: Helfrich Máté

Kreszán Kristóf Dáriusszal és Zeke Sándorral még a középiskolában ismerkedtünk össze, már akkor együtt bütyköltük a gépeket. Bár a fiúk már dolgoznak, és érettségi óta kevesebbet találkozunk, a barátság megmaradt. Mindannyian nagyon szeretjük, amit csinálunk, így magától értetődő volt, hogy elindulunk a versenyen.

Miben kellett nagyot alkotnotok? Miből állt a feladat?

Három napot kaptunk arra, hogy megtervezzük és megalkossuk egy nagyvállalat informatikai hálózati rendszerét. Olyan részletességgel kellett mindent létrehozunk, hogy a felhasználók internetezni, e-mailezni tudjanak egymással, saját telefonközpontot

építettünk fel, valamint biztosítanunk kellett a gépek távoli elérését is. Mindezt egy zárt rendszerben. Kicsit leegyszerűsítve kaptunk szervereket, hálózati eszközöket, kábeleket és egy óriási feladatot, amelyet a rendelkezésre álló eszközökből kellett kiviteleznünk.

Megvoltak a pontos szabályok, követelmények, sőt időkorlátunk is, amely alatt meg kellett valósítanunk az elképzelt rendszert. Minden nap hat óránk volt az előbbre jutásra, de ezzel számunkra nem ért véget a feladat, hajnalig azon kattogtunk a többiekkel, hogy mi volna a legjobb megoldás.

Milyenek voltak az ellenfelek?

Magyarországon még kevésbé van hagyománya ennek a versenynek, szemben más országgal, ahol már szinte az általános iskolától erre készülnek a diákok. Vannak országok, ahol a tanulókat nem az iparra, hanem erre és ehhez hasonló megmérettetésekre készítik fel. Lakást, kiemelt fizetéssel járó munkát ajánlanak fel a jó eredményt

elérőknek, így nem csoda, hogy mindenki győzni akart. Nagyon odatették magukat például a portugál versenyzők, akik jóval több anyagi támogatást kaptak a nevezéshez, a versenyen pedig a lehető legtöbb kikaput kihasználták. Nagyon szerették volna megnyerni a EuroSkillst, de csak egy ezüst-éremmel és keserű szájjal tértek haza. A kiemelkedő eredmény egyébként nálunk sem közömbös, az elmúlt egy hónapban jó pár cégtől kaptunk ajánlatot, sőt a magyar delegációt Áder János köztársasági elnök látta vendégül a Sándor-palotában. A személyes véleményem, hogy azon túl, hogy világot láttam, tapasztalatot szereztünk és sokat tanultunk, persze nem titkolt reményem, hogy a jövőbeli állásinterjúkon is jobb eséllyel indulok.

Azt mondtad, hogy nem adták ingyen a győzelmet, nagyon sokat készültetek. Hogyan tudtátok magatokat trenírozni ezekre a gyakorlati feladatokra?

Egykori középiskolánk, a debreceni Mechwart András Gépipari és Informatikai Szakközépiskola labort biztosított számunkra, ahol az elmúlt egy évben szinte minden hétvégét együtt töltöttünk. Rengeteg forgatókönyvet végig próbáltunk egy hálózati rendszer felépítésére, de a verseny még így is tartogatott meglepetést, ahol rögtönöznünk kellett.

Mi lesz a folytatás?

Nem elégszünk meg ennyivel. Egyénileg indulunk mindannyian a WordSkills nevű versenyen, amelynek rövidesen megrendezik a selejtezőjét. Itt ugyan egymás ellen fogunk küzdeni, de bármelyikünk továbbjut, lélekben ott leszünk a másikkal.

TIMÁR-SNEIDER ZITA

BME KARRIER IRODA

SZAKMAI GYAKORLATOK, GYAKORNOKI PROGRAMOK

Gyakornok - Kontrolling

Feladatok: A kontrollor csapat támogatása; Közreműködés a termékek árképzésben; Pénzügyi-kontrolling folyamatok elemzése; Számlázási feladatokban való részvétel

Elvárások: Hallgatói jogviszony közgazdász szakon, nappali tagozaton; Legalább négy lezárt szemeszter; Tárgyalóképes németnyelvtudás; Az MS-Office alkalmazások felhasználói szintű ismerete; Önálló és precíz munkavégzés; Nyitott, dinamikus személyiség.

A cég: Audi Hungaria Motor Kft.

Jelentkezés a honlapon.

Szakmai Gyakorlat

Feladatok: Tervezése és kivitelezése egy disztribúciós terjesztésnek; Megbízások feldolgozása, Reklamációkezelés; Minőségbiztosítási rendszer felépítése; Göngyölegkezelési rendszer kialakítása; Értékesítési csatornák optimalizálása; Marketingi eszközök optimalizálása; Direkt marketing felépítése; Focus Marketing és Értékesítés

Elvárások: önálló és felelősségteljes munka; érdeklődés; megbízhatóság; pontosság; kreativitás; jó német nyelvtudás beszédben és írásban; jó MS Office ismeret

A cég: Bürck & Habich Logistik

Jelentkezés: szakgyak_1255@sc.bme.hu

Gépészmérnök - ösztöndíjas

Feladatok: Részvétel a program csoporttevékenységeiben; a mentorok által delegált kisebb

projektfeladatok teljeskörű kidolgozás; termelési folyamatok megismerése, támogatása.

Elvárások: Gépészmérnöki vagy vegyészmérnöki végzettség, valamint angol általános közép fokú nyelvtudás.

A cég: Hankook Tire Magyarország Kft

Jelentkezés: szakgyak_1279@sc.bme.hu

ÁLLÁSAJÁNLATOK

Ingenieur (m/w)

Ihr Profil: Sie haben ein abgeschlossenes Bachelor-, Master oder Diplomstudium bzw. eine vergleichbare Ausbildung. Ihren Abschluss haben Sie idealerweise in dem Bereich Maschinenbau, Fahrzeugtechnik, Mechatronik, Elektrotechnik, Informatik oder einer vergleichbaren Studienrichtung. Durch die zielstrebige und weitsichtige Wahl Ihrer Praktika und dem Thema Ihrer Abschlussarbeit haben Sie bereits den Grundstein für Ihre Karriere in der Automobilindustrie gelegt.

Ihre Tätigkeit: Sie sind nach erfolgreichem Abschluss Ihres Studiums auf der Suche nach dem idealen Einstieg in die Automotive Industrie? Dann können wir Ihnen als etablierter Entwicklungsdienstleister ein breites Spektrum an Projekten und Themen rund um die Entwicklung Antriebssysteme, Entwicklung Elektronik/Elektrik, Entwicklung Karosserie und Entwicklungsbegleitende Dienstleistungen bieten. Profitieren Sie von den Möglichkeiten eines führenden Unternehmens am Markt, welches bereit ist, gezielt in Ihre Karriere zu investieren. Wir

bieten spannende Aufgaben im Bereich der Entwicklung, Konstruktion, Simulation, etc.

Die Firma: Bertrandt Ingenieurbüro GmbH

Arbeitsplatz: Neckarsulm in Deutschland or Ehningen in Deutschland

Anwendung: allas_1301@sc.bme.hu

Felvonós szakember, specialista

Jelentkezés feltételei: 2009– 2012 között megszerzett villamosmérnök végzettség, angol nyelv legalább középfokú ismerete szóban és írásban, hajlandóság a tanulásra, „B” kategóriás jogosítvány lehet folyamatban is, érdeklődés a felvonós szakma iránt, hosszabb távú elkötelezettség vállalása

Amit kínálunk: állandó bejelentett munkaviszony, tanulmányi szerződés keretén belüli ingyenes képzés 2013. januári kezdéssel, bérén kívüli juttatások

A cég: ThyssenKrupp Lift Kft.

Munkavégzés helye: Budapest

Jelentkezés: allas_1288@sc.bme.hu

Szoftverfejlesztő mérnök beágyazott rendszerekhez

Feladatok: szoftver követelmények, rendszertervek készítése, beágyazott programok fejlesztése C programozási nyelven, tesztprogramok fejlesztése, szoftvertesztelés

Elvárások: villamosmérnöki vagy informatikai végzettség, angol általános középfok, C programozási alapismeret valós idejű beágyazott környezetben, hardverközeli programozáshoz szükséges analóg és digitális hardverismeretek, MATLAB Simulink ismerete előny

A cég: ThyssenKrupp Presta Hungary Kft.

Munkavégzés helye: Budapest, 11. kerület

Jelentkezés: allas_1305@sc.bme.hu

Hardverfejlesztő mérnök

Feladatok: Vezérlőelektronika- és szenzorkövetelmények, rendszertervek készítése, analóg és digitális áramkörök tervezése, vezérlőelektronika és szenzortesztek tervezése, végrehajtása, műszaki problémák megoldása (hibaanalízis)

Elvárások: villamosmérnöki vagy informatikai végzettség, angol általános középfok, tapasztalat áramkörtervezésben és –szimulációban, mérésekben való jártasság

A cég: ThyssenKrupp Presta Hungary Kft.

Munkavégzés helye: Budapest, 11. kerület

Jelentkezés: allas_1306@sc.bme.hu

Trainee

Feladatok: A tanácsadó Team támogatása az értékesítés és menedzsment területén; Projektek tervezése és optimalizálása (vállalati és személyzeti tanácsadás, Aktív támogatás a napi üzlet végrehajtásában; Kommunikációs útvonalak szervezése - Fokozott motiválása a személyzetnek (Pályaválasztó -> Ügyfél); A vevő és a szállító mérőszámának azonosítása és megállapítása

Elvárások: közgazdasági vagy műszaki menedzsment végzettség; német felsőfokú nyelvismeret

A cég: Pons & Mundus

Munkavégzés helye: 77855 Achern, Németország

Jelentkezés: allas_1287@sc.bme.hu

1111 Budapest, Műgyetem rkp. 3. K. I. 82., Tel: 06-1/463-3840, Fax: 06-1/463-3844,

E-mail: karrier@sc.bme.hu, Honlap: www.karrier.bme.hu

A szerencse még nem tudás

Fotók: Nagy Eszter

Tehetség, szorgalom, ambíció és sok tanulás szükséges ahhoz, hogy valaki érvényesüljön egyetemi évei után. Kellő elszántsággal pedig akár az alatt is belekóstolhat az üzleti sikerbe. Két MSc-s hallgatót kérdeztem erről, akik megnyertek szinte minden pályázatot amin elindultak, és tanulmányaik mellett ma már egy kisebb céget vezetnek. **Lám Istvánnal és Szebeni Szilveszterrel** beszélgettem.

Az Allee-ban találkoztunk, majd átmentünk a srácok irodájába. Közben István elmesélte a StartUp rendszer lényegét. Hiszen az ő sikerük egy része is ennek köszönhető. „A Startup az innovatív ötlettel rendelkező, még pályájuk elején tartó friss diplomásokat segíti. Egy felület, ahol bemutatgatják elképzeléseiket. Természetesen itt jelen vannak a befektetők is: mindenki azon igyekszik, hogy megnyerjen magának egyet vagy többet.” Ahogy átértünk, és leültünk, az eddigi egyetemi éveikről faggattam őket.

István: Az egyetemen elég sokat tanítottam, különböző tanszékeken voltam demonstrátor. Analízisből, valószínűség-számításból, programozásból sokan dicsértek, amikor vizsgáztak. Az volt az érdekes, hogy a csoporttársaim is köztük voltak.

Szilveszter: Azért, mert nagyon sok embert vesz fel az egyetem.

600-an vagyunk egy évfolyamon a kezdésnél, amiből aztán 50-en kapunk diplomát. Nem meglepő szerintem a felvételi ponthatárok alapján, hogy miért maradnak ki. Hiszen már a középiskolai tudásuk sem megfelelő.

Az alaptudás hiánya a legfőbb ok?

Szilveszter: Nemcsak az! Sokan feladják, mondván, hogy ők ezt még nem tanulták, és nem értik. Programozást tanítottam, és azt láttam, hogy a hallgatók egyszerűen nem foglalkoznak a tanulnivalóval. Év végén beadnak egy olyan házit, amit nem is abban a programozási nyelvben írtak, amiben egész évben dolgoztunk. Persze, hogy nem ők csinálták.

István: Az egyetemen adott minden, hogy megtanulhassák a tananyagot, de nem néznek utána.

Szilveszter: Nem veszik komolyan az egyetemet. Azt kellene megérteniük az embereknek, hogy a kettes érdemjegy elérése nem egy elégséges cél.

István: Igen, mert akkor onnantól már minden a szerencsén múlik. Az nem tudás. Most mesterszakra már érezhető, hogy ha a BSc-n jól megtanultuk a dolgokat, így az új ismereteket is könnyen elsajátítjuk.

Nagyon sok versenyen szép eredményeket értek el, mikor kezdtétek kutatni?

István: 2010-ben találtuk meg a mentorunkat, Buttyán Leventét (Egyetemi docens, 2010-től a CrySyS labor vezetője. – a Szerk.). Kiemelkedő kutató, hozzá mentünk a szabadidőnkben dolgozni.

Mi volt a témátok?

István: Az elosztó pályarendszerek biztonságossága és annak biztosítása. Először én kezdtem Leventével, aztán csatlakozott hozzánk Szilvesz-

ter is. Mentünk TDK-zni, azt megnyertük. 2011 márciusában csináltuk meg az első szabadalmunkat az egyetem neve alatt. Az ötlet a peer to peer hálózatokból jött (Ezeknél az informatikai rendszerek végpontjai közvetlenül kommunikálnak egymással, közvetítő pont nélkül. – a Szerk.), olyat szeretünk volna csinálni, amit nem lehet lefűlelni. Aztán elég hamar rájöttünk, hogy máshol ugyanezt lehet alkalmazni, például a Dropboxnál (Felhő alapú tárolási hely, az adatok egy harmadik fél által biztosított tárolón vannak. – a Szerk.)

Ezek közül a versenyek közül volt olyan, ahonnan valami extra tudást kaptatok?

István: Az InterChallenge versenyen, ahol a két hónapos intenzív felkészítésen rengeteg háttéranyagot biztosítanak. Ezek arról szólnak, hogy hogyan megy a finanszírozás, a marketing, az értékesítés, mit és hogyan kell csinálni. Komolyan vettük, elolvastunk mindent. Így tanultuk meg ezeket a dolgokat, amikről azelőtt sosem hallottunk. Közben pedig dolgoztunk az üzleti terveinken.

Mikor döntöttetek úgy, hogy saját céget alapítotok?

Szilveszter: Még áprilisban, a Magyar Konferencián találkoztunk 3-4 befektetővel.

István: 2011 nyarán ösztöndíjjal kijutottunk a lousanne-i műszaki egyetemre kutatni. Reggel 9-től délután 5-ig csináltuk az ottani témánkat, aztán folytattuk a sajátunkat. Ez idő alatt néhány nagy versenyen elindultunk, ahol több befektető is érdeklődött. Komolyra ösztöl fordultak a dolgok, ekkor alapítottuk meg a cégünket, és ültünk le tárgyalni a befektetőkkel.

A cég harmadik vezetője Szilágyi György, aki a Corvinuson tanult.

István: Mind a ketten a GE Foundation Scholar Leaders program tagjai voltunk. Ők olyan hallgatókat támogatnak, akik tehetségesek, jó eredményeik vannak, és érdeklődnek a vezetés iránt. Minden országból csak pár ember kerül be a két éves a képzési programjukba. Természetesen aztán ez a pár ember összefér, innen van a barátság. Svájcban, amikor formálódott az üzlet, kellett egy megbízható és jó pénzügyes, akkor hívtam fel, hogy csatlakozzon hozzánk.

Sokat voltatok külföldön. Tervezték kimenni, érdemes?

István: Nem, itthon olcsóbb a munkaerő, alacsonyabbak a költségek. Külföldre az értékesítést érdemes kivinni, ezenki-

vül a megbízások oroszánrésze is kint van. Azonban a programozási projektet majdnem bárhol meg lehet csinálni, csak a személyes találkozókért kell kimenni.

Ez a tero nálatok is? Az értékesítés és a marketing kikerül, de a munka kivitelezése maradna itthon?

István: Igen. A hiedelmekkel ellentétben külföldön nagyobb a verseny, nincs kolbászból a kerítés. Emellett itthon nagyon jó a munkaerő.

VARGA CSENGE

NÉZŐPONT — KISS BORI

Diplomás Pán Péterek

Leginkább „kapunyitási pánik” címszó

alatt találkozhatunk vele, de nevezhetjük, kissé cinikusan „mama-hotel” szindrómának is a fiatalság körében terjedő kórt. Azonban ahelyett, hogy címkével és nagyotmondó fogalmakkal dobálóz-nánk, mondjuk ki tisztán és egyszerűen; nem akarunk felnőni!

Az Y generáció kezd felcseperedni. Befejezzük a tanulmányainkat, munkába állunk és családot alapítunk, úgy, ahogy azt minden rendes generáció teszi. Vagy mégsem? A legújabb tanulmányok szerintem korántsem. Egy olyan világba nőttünk ugyanis bele, ahol minden változik és elmúlik; a házasságok, az állások, a piac. Egy ilyen pocsék világban pedig, köszönjük szépen, maradnánk inkább gyerekek. A felsőoktatási tanulmányainkat akár tíz évig is elhúzhatjuk, és miután kezünkbe kaptuk a diplománkat, a koleszszobából visszaköltözünk a gyerekoszobába. Azzal nem is lenne gond, hogy amíg nincs elég egzisztenciánk egy önálló élethez, addig ismét a mama illatos főztjén élünk, a baj csupán akkor van, ha azért bújunk vissza a szoknya mellé, mert bizonytalanok vagyunk és félünk a kerítésen túli világtól. Mikor tizenévesen, a pályaválasztás előtt ide-oda csapódva próbáltuk megtalálni a keresztszemetet aközött, amit akarunk, és amit csinálnunk kellene, még senki nem vethette a szemünkre a hosszas őrlődést és homlokráncolást. A húszas éveink azonban még mindig a pályaválasztásról és az ide-oda csapongásról szólnak. Egymás után szerezzük a papírokat, sokszor mindenfajta logikát mellőzve, csakis maga a papír miatt, azért hogy az önéletrajzunkat pár karakterrel hosszabbra és színebbre rajzolhassuk. Kapkodunk és próbálunk mindenhol ott lenni anélkül, hogy tudnánk, valójában hol is lenne jó. Nincsenek célirányok és nincsenek magunk elé felvázolt utak, félünk a hosszú távú tervektől, félünk egy irányba haladni, és közben nem kitekingetni. Pedig lehet, hogy a világ nem is megy olyan gyorsan. Talán csak azért ennyire zavaros körülöttünk a táj, mert mi ide-oda rángatjuk azt a fránya kormányt.

Hírek, információk és érdekességek a BME és más felsőoktatási intézmény életéről a **Műhely Online-on** (www.muhely.com) és a Facebook oldalunkon is.

MŰHELY

Egy lépés Rió felé

Októberben két világbajnoki selejtezőt vívott meg sikerrel a magyar labdarúgó válogatott. Míg Észtország ellen egy kötelező győzelmet könyvelhetett el a csapat, a törökök ellen egy nagyszerű mérkőzésen, itthon ünnepelehetett a közönség. A válogatott pályaedzőjével, **Csábi Józseffel** beszélgettünk mindezekről.

A legutóbbi két győzelem után úgy gondolom kijelenthető, hogy a csapat talpra állt a hollandok elleni meglehetősen sima vereséget követően. Hogyan sikerült ezt elérni?

Nem volt könnyű feladat, mert a holland mérkőzést követően csaknem egy hónap telt el, viszont ezalatt a tanulságokat kiértékel-tük. Töretlenül bízunk azokban a játékosokban, akik az elmúlt két évben bizonyították, hogy már más szellemiséget, szakmai és mentális értékeket képviselnek.

Az észtek ellen néha döcögősen ment a játék, az erősebbnek tartott törökök ellen viszont teljesen feljavultunk minden csapatrészben. Mi lehet ennek az oka?

Tallinban nagy nyomás volt a csapaton, de mindenképpen győzelemre játszottunk. Az első félidőben elsiettük a passzokat és emiatt pontatlanok voltunk, azonban a második játékrészben már uraltuk a mérkőzést és megérdemelten nyertünk. A győzelem

pedig jó alap volt a török elleni mérkőzéshez. Már említettem, hogy ez a csapat nagyon jó szellemiségű és érezni lehetett, hogy szinte teljesen összezártak és hihetetlen akarattal mentek előre a

képpen fel kellett készülnünk, és az ebből adódó lehetőségeinkre is felhívtuk a játékosok figyelmét.

Koman Vladimir egyenlítő találatát követően szemmel láthatóan megváltozott

játékosok. Maximálisan betartották a taktikai utasításokat és nyerték meg a mérkőzést.

Hogyan készült a válogatott a törökök ellen? Mire kellett külön felhívni a játékosok figyelmét?

A török válogatott támadó futballt játszik mindenhol, tette ezt Hollandiában is. Ere minden-

a csapat játéka, és ez a lendület a szünet után is megmaradt. Mi hangzott el az öltözőben?

Először is cserélnünk kellett, mert Elek Ákos sárga lapos volt és a játékvezető figyelmeztette. A mérkőzés előtt azt is megbeszéltük, hogy mit kell tenni, ha véletlenül hátrányba kerülünk. Ezt a váltást is nagyon jól megcsinálták a fiúk.

Tavasszal folytatás a román válogatott ellen, melyen kiderülhet, hogy mennyit értek az eddigi győzelmek. Mit vár az összecsapástól?

Az még nagyon messze van, és a válogatott speciális eset. Hiába tervezünk már márciusra, addig még nagyon sok minden történhet, gondolok itt a mérkőzésformára, sérülésekre, vagy éppen átigazolásokra. Amennyiben fontos hiányzók nem lesznek, akkor

biztos, hogy előrébb lépett és a kötelező győzelmek mellett képes meglepetéseket okozni.

Juhász Roland kevés játéklehetőséget kap az Anderlechtben, ennek ellenére szinte biztos helye van a kezdőcsapatban. Vass Ádám, Tőzsér Dániel, Stieber Zoltán és Huszti Szabolcs viszont nincs a keretben. Egyre több játékos kap behívót a hazai bajnokságból, első-sorban a Győr csapatából. Mi alapján öltheti valaki magára a címeres mezt? A felsorolásból Huszti esete más, mert ő magától lépett ki ebből a csapatból. Léteznek válogatási elvek, melyeket betartva a kapu nyitva áll mindenki számára. Szakmai és emberi értékre alapján kerülnek a játékosok kiválasztásra. Eppen ezért nem feltétlenül a relatív legjobb játékosokból áll a legerősebb csapat.

A szurkolók támogatására nem lehet panasz, bizonyítja ezt a nézőszám is. Mit gondol, mitől ennyire szerethető ez a gárda?

A csapat többször bizonyította, hogy más szellemiséget képvisel. Mondok egy példát: Finnországban játszottunk EB selejtező mérkőzést, vezettünk 1-0-ra. A hazai csapat egyenlített öt perccel a vége előtt. Az előzőekben egy magyar csapat innentől foggal-körömmel védekezett, a döntetlen megtartása érdekében. Mi azonban belementünk egy adok-kapokba, és nyertünk. Ilyen mérkőzés volt még a Svédország, a Csehország és a Törökország elleni is, illetve a hollandok és a lengyelek elleni összecsapás is azzal a különbséggel, hogy utóbbi kettőn balszerencsés módon kikaptunk. Amennyiben ehhez még hozzávesszük azokat a találkozókat, melyeken 8-0-ra és 5-0-ra nyertünk, akkor talán érthető a most már rendszeresen magas nézőszám.

BOROSS TAMÁS

Akik nem aludtak a birkózószőnyegen

Immáron tizedik alkalommal rendezték meg az Egyetemi és Főiskolai Birkózó Világbajnokságot. Az esemény házigazdája Finnország volt, a küzdelmek pedig a Helsinkitől 330 kilométerre található Kuortane-ben zajlottak.

Az október másodikától hetedikéig tartó megmérettetésen férfiaknál szabad- és kötöttfogásban, míg nőknél szabadfogásban egyaránt hét-hét súlycsoportban hirdettek aranyérmest. Az érmek és a pontszerző helyezések megoszlása a nemzetközi erőviszonyoknak megfelelően történt, az éremtáblázat nem üt el a londoni olimpia által megala-pozott várakozásoktól. A férfiak versenyében Irán, Oroszország és – az olimpiai erőviszonyokhoz képest meglepetésre – Törökország versenyzői minden esetben a végső győzelemre esélyesen léphettek a szőnyegre. A női mezőnyben sem adtak okot a birkózók csodálkozásra, az érmeken az ukrán, a japán és a kanadai hölgyek osztozhattak.

A magyar egyetemisták is az elvárásoknak megfelelően szerepeltek: nőknél Sleisz Gabriella (SZIE) egyedüli magyar indulóként szerzett ezüstérmet a 63 kg-sok mezőnyében, miután az elődöntőben vereséget szenvedett a későbbi győztes ukrán Julia Osztapcsuktól. Férfiak körében még nagyobb öröme volt oka a magyar sport szerelmeseinek, ugyanis kötött fogásnemben a 66 kg-osok között Kozák István (SE-TF) első helyezett, míg a

74 kg-osok között Szabó László (BKF) ezüst-érmes lett. Kozák István ellentmondást nem tűrően verte 1-0, 1-0 arányban, két menetben a török Arik Mevlutot. Szabó László hasonló arányban maradt alul iráni ellenfelével szemben. Férfi szabadfogásban a magyar indulók két tizedik és egy nyolcadik helyezést értek el.

A nyolc versenyzőn kívül Magyarországot Palásti Tibor képviselte versenybíróként.

A bajnokság folyamán a magyar zászló nemcsak a három eredményhirdetés alkal-mával került előtérbe, hanem a záró ceremónián is, ugyanis a következő világbajnokság házigazdája a Pécsi Tudományegyetem lesz a 2014. esztendőben. Így a három dobogós helyezés miatt nagy reményekkel várhatjuk a két év múlva itthon rendezendő bajnokságot.

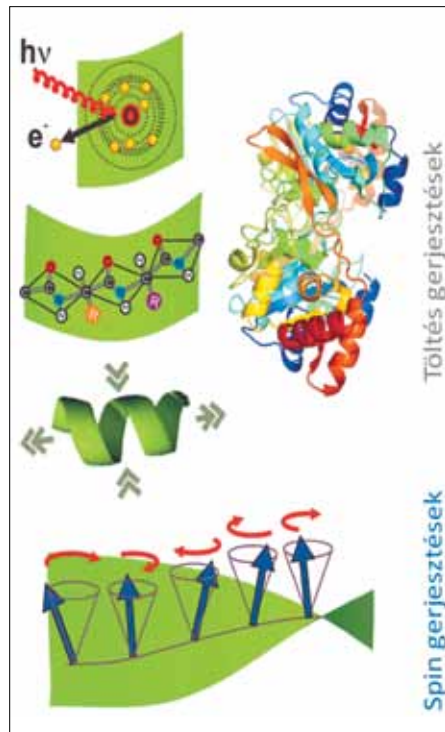
A magyar birkózósport helyzetét a csodán kívül semmi sem magyarázza. A Magyarországon dolgozó edzők átlagéletkora erősen közelíti a nyugdíjkorhatárt, míg az igazolt sportolók száma megdöbbentően alacsony. Hazánkban megközelítőleg 3000 igazolt sportoló van, ez a szám pedig elenyésző a törökországi közel százezres, vagy az iráni és az orosz több milliós versenyzői réteghez képest. Az előrelépésre nem sok esélyt látnak a szakemberek. A látványsportokat támogató tao-rendszer az olimpiai szempontból sikeres, ám anyagilag nem vonzó sport-ágakra nincs tekintettel. Így a magyarországi birkózást továbbra is két dolog fogja előre vinni: a lelkes emberek és a sportág lenyűgöző múltja.

MILE MÁRIÓ

Mágneses térrel változtatható kiralitás

A kiralitás egyes tárgyak, molekulák azon tulajdonsága, hogy tükörképükkel fedésbe nem hozhatók. A kép és a tükörkép módosulat az ún. két enantiomer vagy optikai izomer. A BME Fizika Tanszékének kutatói japán és észt szakemberekkel végzett közös tanulmányának legfontosabb megállapítása, hogy bizonyos anyagokban kiralitás mágneses térrel előidézhető, illetve az optikai izomerek között változtathatunk a mágneses térrel.

Szerves vegyületekben a kémiai kiralitás döntően egy olyan aszimmetrikus szénatomtól ered, amelyhez négy különböző atom, vagy atomcsoport kapcsolódik. Az enantiomerek minden kémiai és fizikai tulajdonságukban megegyeznek (pl. forráspont, tömeg, szín). Más királis molekulával szemben azonban eltérően viselkednek, ezért például eltérő a szaguk (a mentol egyik módosulatának mentol illata van, a másiknak nincs), illetve a polarizált fény síkját ellenkező irányba forgatják el (de azonos mértékben). Királis

molekulák például a fehérjék, szénhidrátok, nukleinsavak, illetve a legtöbb szerves vegyület.

Ezeknek az enantiomereknek az egymástól való elválasztása nagyon fontos, mivel a földi bioszférát, és minket, embereket is a homokiralitás jellemzi (olyan molekulából, melyek két, egymásra tükörszimmetrikus formában létezhetnek, csak az egyik

van jelen, pl. aminosavak és szénhidrátok esetén). Erre a legmegfelelőbb példa a gyógyszergyártás, mivel az ember számára az egyik optikai izomer gyógyító, míg a másik káros hatású lehet.

A tanulmány kimutatta, hogy mágneses anyagok esetén az elektronok impulzusmomentuma is okozhat kiralitást. Ez az eredmény egy új lehetőséget ad arra, hogy a két királis formát meg lehessen különböztetni. A vizsgált mágneses anyag legjelentősebb különlegessége, hogy külső mágneses tér használatával a két módosulat átalakítható egymásba, szemben a szerves anyagokkal, melyeknél ez a kiralitás a szerkezetből adódik.

Az eredmény nemcsak a kiralitás szempontjából jelentős, ugyanis egy új optikai effektusra, a magneto-királis dikroizmusra is szert tett a tudományos világ. Ez a jelenség kizárólag királis mágneses anyagokban figyelhető meg. A lényege, hogy az ilyen kristályok a mágneszettséggel párhuzamosan, egymással ellentétes irányban terjedő fénynyalábokból az egyiket erősen elnyelik, míg a másik akár gyengítés nélkül áthalad az anyagon. Ha a mágneses teret megfordítjuk, akkor az elnyelő és az átlátszó terjedési irányok felcserélődnek. A felfedezés alapján ezek az anyagok alkalmazhatóak lennének mágneses térrel kapcsolható optikai egyenirányítóként.

Aki szeretne még több információt megtudni a kutatásról, az alábbi linkeken nézhet utána:

http://dept.phy.bme.hu/deptphys_hu.html

<http://www.nature.com/nphys/journal/v8/n10/abs/nphys2387.html>

KALOCSAI RÉKA

Elmarad a világvége per

Nem vette ügyrendbe a münsteri bíróság egy német nő beadványát, aki a világ legnagyobb részecskegyorsítójának üzemeltetőjét akarta beperelni. A vádak szerint a nő azért perelt, mert félt, hogy a részecskegyorsítóban folyó kutatások miatt elpusztulhat a Föld.

A CERN (Európai Nukleáris Kutatási Szervezet) azért úszta meg a pereskedést, mert a bíróság nem látta bizonyítottnak, hogy az LHC-ben (Nagy Hadronütköztető) folyó kísérletek veszélyt jelenthetnek a Földre. Korábban az LHC beindítása előtt szárnyra kaptak olyan pletykák, melyek szerint az itteni kísérletek fekete lyukakat hozhatnak létre, s ezek valóban elpusztíthatnák a földi életet. A bíróság viszont megvizsgálta a CERN biztonsági jelentéseit, s ezekben nem talált semmilyen veszélyre utaló jelet, így ejtették a beadványt.

Így a nőnek másodszorra sem sikerült perbe fogni a kutatási szervezetet, hisz korábban a karlsruhei szövetségi alkotmánybíróság is elvetette hasonló témájú perindítványát.

RAJNAI TAMÁS

Oltás a lisztérzékenyeknek

A leggyakoribb felszívódási zavarban, a lisztérzékenységekben szenved hazánkban minden nyolcvanötödik ember. A betegséget eddig csak bizonyos élelmiszerek elkerülésével kezelték, de egy új kutatás eredményeként akár oltással is gyógyíthatóvá válhat.

Fotó: Danyi Balázs

A glutén nevű fehérje megtalálható a búzában, a rozsban és az árpában, s három-ezer proteinrészecskéje közül mindössze három okozója a lisztérzékenységnek (latinul coeliakia). Az apró proteinrészecskék a vékonybél belső falán lévő csillókat támadják meg, ezek begyulladnak, s nem tudják ellátni a feladatukat, a tápanyagfelszívást. Ennek hiányában jelentkeznek a leggyakoribb tünetek, a hasmenés, a hányás és a kóros fogyás, de a gyermekek a fejlődésben is visszamaradhatnak. Magyarországon a cöliákias betegek mindössze egyötödét diagnosztizálták, gyakran a szövődmények, a csonttritkulás és a tartós vashiány okának kiderítésekor.

A rendellenességben szenvedő személyek-

gokat használnak a sütéshez-főzéshez. Többféle gyógyszeres próbálkozás történt a cöliákia kezelésére, de a megszüntetése eddig nem sikerült. Legutóbb a Nexvax nevű oltóanyagot fejlesztették ki, amely kis mennyiségben tartalmazza a kórt előidéző kritikus proteinrészecskéket. A páciensnek beadott vakcina adagolásával megváltoztatják az immunrendszer működését, amely már nem reagál károsan a gluténre, s megszünteti az érzékenységet. A szérumszintézise jelenleg is zajlik: Új-Zélandon, Ausztráliában és az USA-ban folytatják a kísérleteket. Ha minden jól alakul, 2017-ben már kereskedelmi forgalomba kerülhet a szer.

BOCZOR ESZTER

Műgyetemi Ajándékbolt | 1111 Bp., Goldmann György tér 3. | 06 1 463 1515 | Nyitva: H-P 7:30 - 16:30

BKV ZRT BKV ÖNNEK JÁR. MÁV-START Vasúti Személyszállító Zrt. LOTTO TOTÓ

Tanár-diák ajánló — Kedvenc filmkarakter

Baranya Sándor, a Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszék oktatója ajánlja: Margit, a Csinibaba c. filmből

A Tímár Péter rendezte Csinibaba című film Magyarországon játszódik a 60-as években, mikor szinte lehetetlen az országból tőlünk nyugatabbra kijutni. Ebben a közegben egy Ki mit tud?-ot rendeznek, melynek nyertese kimehet a Világifjúsági Találkozóra, Helsinkibe. A fiatalok számára a vetélkedő nagy jelentőséggel bír, mivel így kijuthatnának az országból és disszidálhatnak. A versenylázban égő ifjakkal szemben az Igó Éva által megformált karakternek, Margitnak nincsen kedve a megmérettetéshez, nem akar külföldre menni, már beletörődött, hogy Magyarországon fogja leélni az életét, azonban mégis benevez a vetélkedőre. Margit nagyon segítőkész a versenytársaival, felkarolja és támogatja a fiatalokat, jó tanácsokkal látja el őket, sőt a jó cél érdekében még néhány pofont is elvisel. Sajnos ő nem kerül be a verseny utolsó fordulójába, azonban a döntős népdalkórus egyik tagja lebetegszik, ezért sürgősen szükségük lesz egy beugró emberre. A csapat végül Margittal kiegészülve nyeri meg a Ki mit tud?-ot, és mehet Helsinkibe. Kicsit abszurd a film végkimenetele, mivel pont egy olyan ember jut ki külföldre, aki nem igazán vágyik rá, miközben a fiatalok mindenféle módszereket bevetnek azért, hogy elérjék az áhított céljukat.

Anda Géza Pál, a Villamosmérnöki és Informatikai Kar mérnök-informatikus hallgatója ajánlja Eleanor, a Kapcsolat c. filmből

Eleanornak nagyon viszontagságos az élete, születése közben meghal az édesanyja, így a félárva kislány az édesapjával éli az életét, míg hétéves korában az édesapja is meghal szívelégtelenségben. A lány sokáig önmagát vádolja, mert úgy érzi, hogy minden szobában kellett volna gyógyszer tartania, hogy ha az édesapja összeesik, akkor a legközelebb eső helyről is tudjon neki orvosságot vinni. Eleanornak nagyon szoros volt a kapcsolata az édesapjával, közös szokásuk a rádiózás volt. A kislányt már ekkor érdekelték a földönkívüli kapcsolatok, ezért az egyetem elvégzése után a földönkívüli élet kutatásának szenteli az életét. Amikor sikerül egy adást fognia, rögtön megjelenik a védelmi minisztérium, és el akarják venni a munkásságát, de a lány harcol a felsőbb hatalmak ellen. Külön bonyodalom a filmben, hogy Eleanor megismerkedik egy vallásos férfival, akibe szerelmes lesz.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: TAKÁCS KAROLINA
FOTÓK: HELFRICH MÁTÉ ÉS TÓTH MÁTÉ

Kattints bátran!

Mindannyian vágyunk arra, hogy évekkel később szép fotókon láthassuk viszont fiatalságunk emlékezetes perceit. Ám gyakran tapasztalhatjuk, hogy képeink nem a teljes valóságot adják vissza. **Vargha Márk Péter** fotóstól ahhoz kaptunk hasznos tanácsokat, hogy hogyan készítsünk olyan fotókat, amelyeket évekkel később is szívesen nézegetünk majd.

Márk elmondása szerint a megfelelő háttér kiválasztása alapjaiban határoz meg egy fotót. Ügyeljünk arra, hogy a háttér ne tartalmazzon motívumokban gazdag mintákat, mert az úgy hathat, mintha elveszne a lényeg a fényképről. Modellünk megjelenése legyen természetes és visszafogott, a női alany használjon finom sminket és maradjon meg az igényesség keretei között.

A tökéletes pillanatot nehéz elkapni, sokat kell foglalkozni az alannyal, ugyanis ha a modell nem profi, akkor általában nem tudja, mi áll jól neki, ezért hozzá kell szoktatnunk ahhoz, hogy fényképezik. A tizedik próbálkozás után az emberek általában elkezdnek közvetlenebbül viselkedni a kamera előtt. Ám, ha a modell továbbra is zavarban lenne, semmiképp se kényszerítsük arra, hogy állandóan csak a gépünkbe meredjen! Nagyon jó profilképet tudunk készíteni úgy is, ha a fényképezőgépünket magunk mellett tartva megkérjük a partnerünket, nézzen bele a szemünkbe – hangzott el a gyakorlott fotó tanácsa. Különböző technikákat alkalmazhatunk attól függően, hogy milyenek az időjá-

rási viszonyok, mely napszakban járunk, illetve, hogy kültéri vagy beltéri fotózásról van-e szó. Ha egy kellemes nyári délután pillanatát szeretnénk megörökíteni, akkor modellünk semmiképp se a tűző nappal szembe álljon. Egyrészt hunyorogni fog, másrészt az alak nagyon előnytelen árnyékot vet a képen. Célszerű olyan helyszínt választani Vargha szerint, ahol az egyik oldalon egy árnyékos, míg a másik oldalon egy napsütötte házfal található. Modellünk az árnyékos oldalon pózoljon, ugyanis a szemközti fal elegendő fényt fog visszatükrözni rá.

Ha a fényképezés helyszínéül egy szobát választunk, akkor előfordulhat, hogy a fényforrás különböző mértékben világít meg egy adott testet, így az egyik rész sokkal világosabbnak hathat a másiknál. Egy emberi arc esetén ez különösen zavaró benyomást kelthet, ám ekkor sem kell kétségbe esnünk. Kameránkat fordítsuk a világos rész irányába, majd félig lenyomva az exponáló gombot, gépünk beméri a fény mennyiségét. Ha ezekkel a beállításokkal a gépünket átirányítjuk a sötét részre, akkor néhány árnyalattal élénkebb hatást tudunk elérni.

A fotós hasznos és egyszerű tanácsa, hogy szedjünk rétegeire egy papír zsebkendőt, és tartsuk azt a vakunk elé. Így elérjük azt, hogy a villanó fényt „megszórjuk”.

Ha ellazulunk, megadjuk magunknak az esélyt, hogy valóban szép kép készüljön rólunk vagy jó fotót készítsünk másokról. Nem létezik fotogén ember, mindenkiről egyformán lehet jó fotót készíteni. Küzdjük le korlátainkat, akkor mind fotósként mind fotóalanyként szebb eredménynek örvendhetünk!

RUJSZ KRISZTINA

NÉZŐPONT — KOC SIS BRIGITTA

Fényszűrő szemüveg

Pár hete meghallgattam Weisz Fanni, hallássérült szépségkirálynő előadását az esélyegyenlőségről. Beszélt arról, hogy az apja sosem fogadta el siketsége miatt. Elmesélte, hogy félnek tőle a fiúk, és nehéz ismerkednie. Arról is őszintén vallott, mennyire fáj neki, hogy sosem tud majd énekelni a gyermekének, vagy nem hallja, amikor az először kimondja: anya. Aztán leült a nézőtér első sorába, mi pedig a könnyeinket nyelve kezdtünk el tapsolni. A háta mögött. Amiből ő semmit sem hallott.

Én félek a fogyatékkal élőtől. Félek mindenről, ami ismeretlen: félek a kezembe venni egy csecsemőt, nehogy elejtssem, és félek idegen nyelven megszólalni, nehogy butaságot mondjak. Ilyen érzésekkel látogattam ki a BME Esély Napjára október közepén. Aztán rájöttem,

hogy ezek a srácok, lányok, nők és férfiak jó fejek. Mindenről őszintén lehet velük beszélgetni, és nincs miért félni tőlük. Eleinte óvatosan kérdezgettem Csabit, a vak fiút arról, hogy számára milyen egy 'szép' nő, aztán pár perc múlva már olyan lazán beszélgettünk a szexről, hogy szinte belepirultam. Az akadálypályánál együtt nevettünk a mozgássérült oktatóval, amikor próbáltam felügyeskedni magam a kerekese székkel a padkára, komolyabb has és bicepsz gyakorlatokat végezve, mint Rubint Réka a legújabb DVD-jén. Amikor pedig bekötött szemmel próbáltam tájékozódni, rá kellett jönnöm, hogy a kutyapiszkot sehogy sem jelzi előre a fehérbot.

Esélyegyenlőség sohasem lesz. Mert nem vagyunk egyformák. Nők és férfiak, kövérek és soványak, zsidók és keresztények, melegek és heteroszexuálisok, fogyatékkal és anélkül élők. A kérdés csak az, hogy képesek vagyunk-e nyitni egymás felé úgy, hogy nem ítélkezünk, és nem akarjuk a magunk képére formálni a másikat? Tudunk-e különbséget tenni integráció és asszimiláció között? Hajlandóak vagyunk-e levenni a saját szemüvegünket, és felvenni a másikét, hogy egy októberi délelőtt azon keresztül nézzük a világot? Mert ha igen, akkor utána a saját szemüvegünk is kicsit máshogy fogja megszűrni a fényeket.

SZÉKELY CSABA
BÁNYAVAKSÁG
[ez egy részben komédia]

Bozó Andrea
Eké Angéla
Kaszás Gergő
Széles László
Tóth József

addikció (pálinka)
idegengyűlölet
korupció

RENDEZŐ: CSIZMADIA TIBOR
Nyilvános főpróba: november 23. | 17.00
BEMUTATÓ: november 24. | 20.00

SZKÉNÉ SZÍNHÁZ

JEGYFOGLALÁS: jegy@szkene.hu 06.20.384.6049 | www.szkene.hu

szkéné
A Szkéné és a FÜGE közös előadása.

fidelió **revizor** **7óra7** **PORT.hu** **otpklub** **INTERTICKET** **színház.hu**

Omega 50 – folytatása következik!

Ötvenéves fennállását ünnepli idén az Omega együttes, egy tavasz óta tartó koncertsorozattal, melynek fináléját októberben tartották a Papp László Sportaréna-ban. A hajdani műegyetemisták alapította zenekar minden idők egyik legsikeresebb magyar együtteseként írta be magát a hazai rock-történelembe. Az övék volt az első önállóan kiadott nagylemez, ők használták az országban először szintetizátort, és komolyabb látványelemeket a fellépésekkor. Saját csillaguk van az égen, amit Gammapolis című albumukról neveztek el. Az évforduló kapcsán **Benkő László** billentyűssel beszélgettünk.

A jelenlegi Omegában Ön és Kóbor János az alapító tagok. Mióta ismerik egymást? Hogyan kezdődött az együttes útja?

hogy ez a zenekar végigkíséri majd az életünket, de így történt. A magam részéről a jelenlegi felállást tartom az örök Omegának: a kezdő korszakunk után, amikor tudtuk, hogy komolyabban akarjuk venni a zenélést, igyekeztünk olyan tagokat keresni, akik hosszú távon partnerek ebben. Fantasztikus dolog, hogy ennyi időt együtt tölthettünk. Ez manapság egyre ritkább, mert az embereknek könnyebb elutasítani a másikat, mint leülni és megbeszélni a problémát. Szerencsére ez nálunk sosem jelentett gondot.

Honnan az Omega név?

Nos, az első Omega koncert a BME Hess András téri kollégiumában volt. Rendszeresen játszottunk ott, de nem volt még nevünk. A gondnok minden héten ránk förmedt, hogy kitalálhatnánk már valamit, mert nem tudják, hogyan hirdessék a bulit. Egyik este bementünk, és láttuk, hogy nagy betűkkel ki van írva: az Omega együttes játszik. Először megijedtünk, hogy kirúgtak, de aztán megtudtuk, hogy mi lennénk azok...

Így utólag nagyon jó választásnak bizonyult a név, először is az volt a szándék, hogy valamilyen módon kapcsolódjon a Műegyetemhez. Tudjuk, hogy az Ω az ellenállás jele, rebesgették is az akkori rendszerben, hogy vajon miféle ellenál-

molyabb vizekre eveztek a zenében. Tudatos volt, hogy könnyed műfajjal próbálkoztak?

A szervezők gondban voltak azzal, hogy csináljanak-e külön műsort a rock'n'roll műfajnak. Végül úgy döntöttek, hogy vegyes lesz a mezőny, a dalokat pedig előre osztották ki, nem mi választhatunk. Érdekesen oldották meg, hogy az élő műsor alatt változson a színpad: előre felszereltek mindent mozgatható „kocsikra” és amikor váltás volt, egyszerűen kitolták, és helyébe hozták a másikat a komplett zenekarral. A szavazás pedig nem sms-ben ment, hanem azt mondták, hogy kapcsolja fel a villanyt az, akinek tetszett (akkor csak egy csatorna volt, így mindenki azt nézte) és a villamos műveknél figyelték a fogyasztást, ebből állapította meg a közönség szavazatát. Így az egész országot bevonták a döntésbe, mi pedig hirtelen ismertté váltunk.

Az Omega több dologban is úttörőnek számított Magyarországon. Például az első önálló nagylemezzel dicsekedhettek, amit Angliában hamarabb vettek fel, mint itthon. Hogy lehet ez?

A vasfüggönyön innen és túl nagy volt az érdeklődés, hogy vajon mi lehet a másik oldalon. Nálunk nem jelentek meg önálló nagylemezek, mert nehéz lett volna szabályozni a tartalmukat. A magyar rádió angol szekciójának szerkesztője egy skóciai úriember volt, és tartotta a kapcsolatot régi barátjával, aki Londonban az egyik legmenőbb klubot vezette. Amikor megtudta, hogy itt van rockzene is, elintézték a rádión keresztül, hogy kiutazhasunk. Olyan előadók léptek fel ott korábban, mint Joe Cocker vagy Eric Clapton. Anglia szerte voltak koncertjeink, és felajánlották, hogy ha feljártsszuk a meglévő dalainkat, akkor három napra miénk a stúdió és kiadhatjuk a lemezt. Persze ha csak öt órát adnak, akkor

is megpróbáltuk volna. Itthon megtudták a dolgot, és volt nagy kiabálás, hogy ki engedte meg ezt... Csak annyit mondtunk rá: nem tiltotta meg senki. Nem volt más hátra, betessékeltek a Rottenbiller utcai stúdióba, ahol felvettük a lemezt. A vezetés pedig gőzerővel dolgozott azon, hogy minél hamarabb megjelenjen, mert azt mégsem hagyhatták, hogy nyugaton előbb jöjjön ki, mint itt. Azóta sem jelent meg olyan gyorsan lemez, mint ez.

A hetvenes évek elején volt egy kisebb „válság” a zenekar életében: tagcserék voltak, és a soron következő albumot nem akarták kiadni. Hogyan emlékszik erre vissza?

Franciaországban is kaptunk ajánlatot lemezfelvételre, ehhez azonban a tervezettnél egy héttel tovább kellett volna kinn maradnunk. Akkoriban úgy működött a dolog, hogy előre megmondtuk a kiutazás időtartamát, egy nappal előtte megkaptuk az útlevelet, amit hazaéréskor le is kellett adni. Kértük az illetékest, hogy maradhassunk, de nemet mondott. Végül szavazással döntöttünk, hogy vállaljuk-e azt az egy hetet. Volt, aki azt mondta, vegyük fel a lemezt, és ha hazamegyünk, úgyis megbocsátanak, volt, aki a családját féltette és inkább nemet mondott. Megegyeztünk, hogy szavazunk és bármi lesz a döntés, mindenki annak veti alá magát. A papírcetliken végül 2-vel több volt az igen, hazajöttünk. Viszont elterjedt a híre, hogy nem akartunk visszatérni, ezért úgy döntöttek ellehetetlenítik az együttest. Bármikor volt időpontunk a stúdió vezetőjéhez, épp akkor akadt fontos dolga, és nem mehettünk be hozzá. Hónapokon keresztül ez ment. Közben turnéra indultunk, és magunk vettük fel magnóval a koncerteken az új dalokat. Mikor készen volt, meglátogattuk a főnököt nyara-

lás közben. Az összetűzés vége az lett, hogy megengedte a lemezek legyártását, de „minden nyomda foglalt volt” így nem lehetett árusítani azt. Egy ismerősöm, aki egy TSZ-ben dolgozott, mondta, hogy az ottani asszonyok alufóliából hajtogatnak csomagolást, megkérdeztük, hogy tudnának-e lemezborítót is készíteni. Jól jött nekik a nagy megrendelés, így adtuk hát ki az első koncertlemezünket, alufóliatokban.

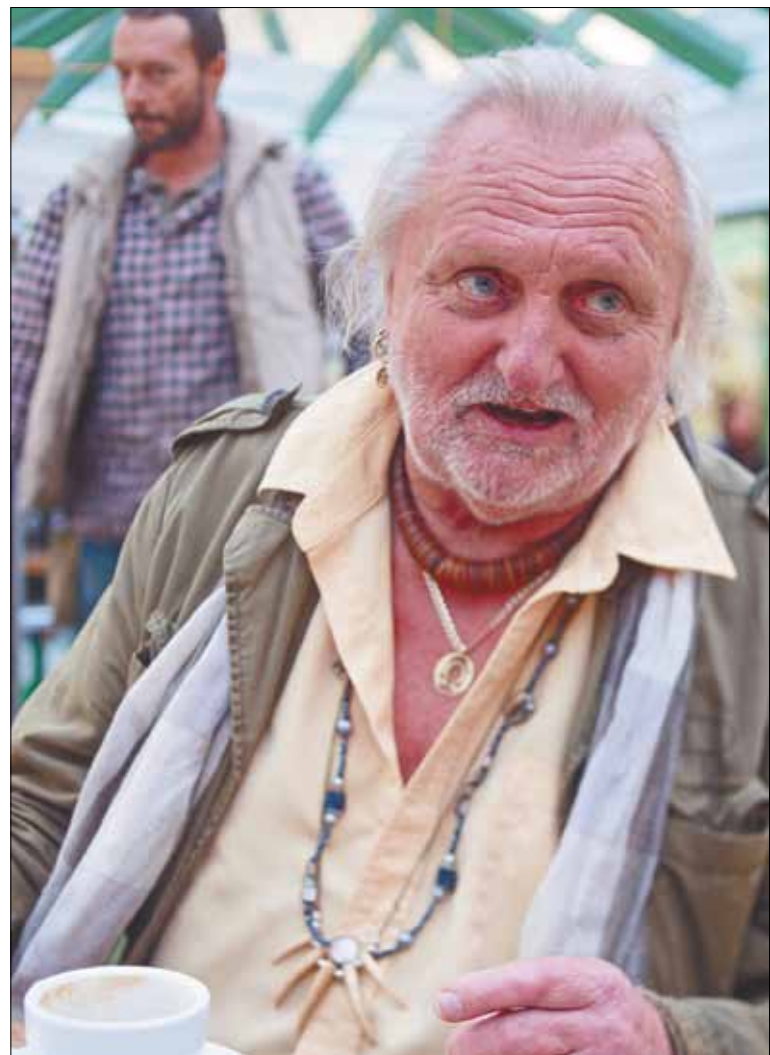
1987-ben az egész együttes Liszt Ferenc-díjat kapott. Számítottak a kitüntetésre?

Talán ekkorra jutott el addig a vezetés, hogy már nem elleneztek a könnyűzenét a komollyal szemben, mert rájöttek, hogy az itt megszerzett bevétellel tudják támogatni a másik irányzatot is. Ezzel valahogy elismerték, legalizálták a zenénket.

Most 50 éves a banda, amit meg is ünnepeltek a Sportarénabeli koncerttel. Mit tartogatnak a jövőre? Jelenik meg új lemez?

Idén az évforduló apropóján jelent meg a dupla CD-s koncertfelvétel válogatás, illetve a szólólemezem, amivel bevezettük a koncertet. A dátumválasztás azért is volt fontos, mert október 6. az aradi vértanúk napja. Előttük is tisztelegni akartunk a fellépéssel. Ahogy múlnak ez évek, egyre inkább tudatosul bennünk, hogy így vagy úgy sok ember életének részévé váltunk. Legyen szó régi szomorú élményről, vagy jól sikerült házibuliról: ha koncert közben figyeled az arcokat, látni lehet, ha valaki különösen kötődik egy dalhoz. Úgy érzem, ez az irányzat, amit képviselünk, velünk együtt fog eltűnni, így csinálni fogjuk, ameddig csak bírjuk. Nincs lezárva még a történet. Folytatása következik!

FEKETE FANNI

Fotók: Tóth Máté

Már a gimnazista éveinkben ismer-tük egymást Meckyvel (Kóbor János). Két középiskolai bandát egyesítettünk miután mindkettőnket felvettek a Műszaki Egyetemre. A szüleink kérése az volt, hogy legyen egy rendes szakmánk, azon túl zenélhetünk, ha akarunk. Álmunkban sem gondoltuk volna,

lás lehet. De bárhová mentünk a világban mindenhol mást jelentett: a görögöknek tetszett, hogy az ő abc-jükből választottunk, Svájcban pedig az Omega óragyártól egyedi darabokat kaptunk ajándékba.

A széles körű ismertséget az 1968-as Táncdalfesztivál hozta, de aztán ko-

GONDOLATOK

Ebben a rovatunkban prózákat, verseket, egyéb irodalmi műveket, valamint szociográfiákat közlünk. Várjuk e tárgyban írásaitokat a publicisztika@muhely.com e-mail címre, Gondolat jeligével. A rovatban megjelenő írások szerzői között 5000 Ft-os könyvvásárlási utalványt sorsolunk ki december végén.

A füst

füstölgő kéményt. Egyfajta védelmet, megelégedettséget, nyugalmat látott ebben a kéményben, és a kis parasztházban. De most nem jutott más eszébe róla, csak a reménytelenség, a kilátástalanság, az, hogy történhet bármi, ő már soha nem fog ide visszatérni. Árulónak érezte, és legszívesebben szembe köpte volna magát, amiért ilyeneket gondol. De aztán ismét erőt vett rajta a hideg ésszerűség, eszébe jutottak a tények, a csekélyszámú lehetőségek, melyeket annyiszor végiggondolt már, mióta elköltözött. Közben eleredt az eső. Csak pár lépésre volt a háztól, de az utcán még mindig nem látott egy teremtetts lelkét sem. Be akart köszönni a szomszédoknak, de zárt ajtók fogadták, a kerítéseket benőtte a folyondár, a mohás ereszekből lyukakon keresztül folyt kifelé a víz. Különös, mintha mindenki elköltözött volna – gondolta kicsit bosszúsan Tibor, aztán elmosolyodott magában, hiszen ő is pontosan ezt csinálta. A nagyanyja házához ért, odabenn aranyárgán égett a villany, ám mielőtt még ajtót nyitott volna az egyetlen emberre, aki szemmel láthatólag még itt tartózkodik, Tibor megállt. A verandán szakadatlanul folyt végig az eső, előtte már kis tócsa gyűlt össze. Érezte, felbuzog benne a keserűség ettől az egész tehetetlenségtől – cselekedni akart, most azonnal, tenni valamit ezért a faluért, hogy ne vesszen el, ne süllyedjen a mélybe, ne hagyják el örökre az emberek. Talán keresni kellene itt valamit, ami fellendíti a turizmust, gyógyvíz után kutatni, fürdőt építeni, ahova messziről is jönnek majd az emberek. Akkor lesz munka, lesz pénz, lesznek újra fiatalok, akik itt akarnak letelepedni, családot alapítani, itt akarják majd iskolába járattatni a gyerekeket. Tibor szíve egyre gyorsabban vert, arcokat látott maga előtt az esőben, öregeket és fiatalokat, mosolyogtak, ünnepeltek, hálások voltak és felé integettek. Vagy tíz percig állt így egyhelyben és nézett mereven az esőbe, amikor egyszer csak egy hideg csepp esett az orrára, és kapkodva, fuldokolva tért magához. Úgy érezte, mintha lázálomból ébredt volna fel. Még mindig ugyanott volt, és körülötte csak a száraz ágak, a moha, a folyondár, a kiüresedett házak szomorú magánya. Kiment az udvarra, hagyta, hadd ázzon el teljesen és egyre csak a kéményt bámulta. Úgy érezte, továbbra sem tudna itt megtelepedni, a fürdő ötlete már csak nevetséges álmoknak tetszett ebben a keserű szürkességben. A fekete füst lágyan szállt felfelé, és végre eloszlott az esőben.

KONTOR ILDIKÓ

Gesztenyeálmok

fejét továbbra is büszkén tartja, nem roskad össze szikrázó koronájának súlya alatt, amely már valójában csak egy fölösleges teher a számára, s ezt jól tudja... El fog jönni az, aki megfosztja kincseitől és fagyos törvényeket hoz. Fázni fog az öreg király és csak néhány bevillanó képkocka marad meg abból, amit alkotott. Micsoda öröm töltötte el, amikor árnyékot adott terebélyes lombjaival a padon pihenő álmodozóknak. Milyen szép virágok díszítették sűrű haját a Tavasz ünnepén azt hirdelve, hogy végre ismét eljött a remény, ujjongani lehet, táncolni, énekelni a becéző napsugarakban fürdőzve és nem bánthat senki! Birodalma fénykorát élte egykor, ám most érzi, hogy nemsokára odébb kell állni és átadni a trónját az ifjú, de annál zordabb kihívójának. Nincs értelme tovább küzdeni, mert egyre jobban öregszik: rancias levelei kiszáradnak, majd lehullnak a hűvös földre és egyre nehezebben tér magához elmélyülő merengéseiből. Békére vágyik. Nyugalmas percekre, amikor nem érzi már a külvilág zsidongását, nem hallja a rohanó alakok jajveszékélését és kapkodását, a villamosok idegesítő csilingelését és a szél üvöltését. Kérges szemhéján át csak foltokat lát néha-néha, de hosszú álma folyamán már nem tudja megkülönböztetni a körülötte elterülő világ kavalkádját képzelete szüleményeitől. Azonban nem tud csak úgy, nyomtalanul elvonulni. Valamit hagynia kell magából, hogy eszébe jusson még azoknak, akik teljes pompájában láthatták nem is olyan régen. Búcsúajándékot küld a járőkelőknak, de sokan észre sem veszik azokat a tükés kis gombócokat, melyeket gyengéden odagurított a lábuk elé. Csupán néhány gyerek vidul fel a kis kupacokban összegyűlő barna, sima és kerek gesztenyék látványán. Párat a zsebükbe csúsztatnak és hazaviszik őket, de egy idő után már ők sem fognak emlékezni arra a terebélyes, öntörvényű és büszke fára, mely arany palástjába burkolózva tornyosul az utcán egy teljesen átlagos októberi estén.

PLOSKINA KRISZTINA

Nem mind fénylik, ami arany

Nem lehet túl jó BKV-ellenőrnek lenni! Ezt gondolta Béla is egészen addig, amíg a fia egyetemre nem került, és ő – hogy eltarthassa családját és emellett fizethesse a tandíjat is – kénytelen volt másodállást vállalni. Nagyon jól tudta, hogy az emberek lenézik ezt a munkát, sőt az utasok hátába fúródó, megvető pillantásait néha sikerült is elcsípnie. Ennek ellenére sosem panaszkodott, tudta, hogy többre képes, de amikor erőt vett rajta a csüggedés mindig emlékeztette magát arra, hogy milyen szerencsés is valójában, hogy a válság közepette is van munkája. Aznap a reggel nyolcas járatra volt beosztva elsőként. Hideg késő őszi nap volt, amikor kollégájával felszálltak a buszra. Megvárták, amíg a jármű belevegyült a forgalomba, majd felcsatolták a megkülönböztető karszalagjaikat. A két fiú a busz közepén állt. Már messziről kiszúrták a feléjük haladó ellenőröket. Mások talán bepánikoltak volna, de ők már rutinosnak számítottak. A körülöttük állók füle hallatára, már-már nagyképűen megbeszélték taktikájukat. Béla a fiúkhoz érve udvariasan és kimérten kérte el a jegyüket vagy bérletüket. A fiúk összenéztek és profikat megszégyenítő színészi képességgel az értetlenség álarcát magukra öltve angolul válaszoltak az ellenőrnek. Bélát azonban már nem először próbálták megvezetni az utasok, a dörzsölt próbálkozásai kból szőtt vicces anekdoták gyakran szolgáltak a családi vacsorák témájául, így az ellenőr szinte mosolyogva, tökéletes kiejtéssel ismételte meg a felszólítást – immár angolul. Addigra a körülöttük álló utasok is mind érdeklődve figyelték a jelenetet. Kicsit talán ők maguk is meglepődtek Béla reakcióján, hiszen tapasztalataik alapján arra számítottak, hogy az idegen szó hallatán majd zavarba jön és odébbáll – ritkán találkoztak ugyanis nyelveket beszélő ellenőrrel a BKV járatain. A fiúk szeme is kikerekedett majd rövid idő leforgása alatt arcuk a fehérből tűzpirosra változott. Megfeledkezve a taktikáról és egy egész busznyit idegen előtti megszégyenülés lehetőségéről, magyarul folytatták, és türelmesen bevallották, hogy nincs bérletük. Béla mintha mi sem történt volna, elkérte az igazolványukat, egy szempillantás alatt kiállította a büntetésről szóló papírost, majd az utasok elismerő pillantásainak keresztüzében folytatta a munkáját. Senki nem próbálta ezután kicselezni és bár több büntetőcédulát is ki kellett osztania, akkor, azon a járaton egy kis időre mégiscsak jó lehetett BKV-ellenőrnek lenni.

HARMATI JUDIT

NYEREMÉNYJÁTÉK

		1			3			7
5					4			1
		7		6				
	2	5						6
		6	8		2	9		
4						7	3	
				8		4		
8			5					9
9			4				1	

A helyes megfejtést beküldők között két jegyet sorsolunk ki a Szkéné Színház egy előadására, valamint egy további szerencsés megfejtőnk a BME Ajándékbolt jóvoltából egy pólóval lesz gazdagabb. A megfejtéseket a magazin@muhely.com e-mail címre várjuk 2012. november 20-ig. Előző számunk nyertesei: Baranyai Attila (színházjegy) és Léopold Dániel (póló).